БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 233 (16.619). | 5 октябрь, 1976 йил сешанба | Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ПАХТАМИЗ 3.000.000 ТОННАДАН ОШДИ

ИЛМ-ФАН САМАРАДОРЛИГИ

Бундан ярим аср муқаддам гражданлар урушининг оғир шароитларида В. И. Ленин келажакка зўр ишонч ва эътиқод билан шундай деган эди: «ФАН, ПРОЛЕТАРИАТ ВА ТЕХНИКА НАМОЯНДАЛАРИНИНГ ИТТИФОҚИГА ҲЕЧ БИР ҚОРА КУЧ БАРДОШ БЕРА ОЛМАЙДИ». Эндиликда биз улуғ доҳий башорати ҳаётий ҳақиқатга айланганлигининг шоҳиди бўлиб турибмиз. Аслида ҳам, социалистик революция ғалабаси инсон даҳосининг буюк кашфиёти — фаннинг жамиятдаги роли ва ўрнини тубдан ўзгартириб юборди, илм-фан халқ турмушини яхшилашнинг, унинг моддий ва маънавий бойликларини кўпайтиришнинг қудратли воситаси бўлиб қолди. Социализм билан фанни бир-биридан асло ажратиб бўлмайди, социализм ғалабасининг туб сабабларидан бири ҳам худди ана шундан иборат.

Ижтимоий ва табиий фанларнинг коммунистик қурилиш вазифаларини ҳал этишдаги роли тобора ошиб бормоқда.

Ҳозирги вақтда Ўзбекистонда 190 дан зиёд илмий муассаса ишлаб турибди. Бу фан масканларида ҳозирги замон илм-фанининг барча етакчи тармоқларига оид тадқиқотлар олиб борилмоқда. Республика Фанлар академияси, олимлари Ватанимиз ва жаҳон фанини ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшаётганликлари билан ҳақли равишда фахрланамиз. Олиб борилаётган илмий-тадқиқотларнинг самараси йил сайин ортиб боряпти. Ўтган беш йилликда фақат республика Фанлар академияси муассасаларининг илмий ишларини амалиётга жорий қилиш натижасида олинган қўшимча фойда бир миллиард сўмдан ортиб кетди. Кашфиёт ва ихтиролар ҳақида 346 авторлик шоҳодатномаси олинди ва энг муҳими шуки, 300 дан ортиқ иш ишлаб чиқаришга жорий қилиниб, йилига 300 миллион сўмликдан ортиқ иқтисодий самара олинди. Бу борада айниқса Ядро физикаси, Ўсимлик моддалари химияси, ҳисоблаш маркази Кибернетика, ғўза селекцияси ва уруғчилиги, Ўсимликлар экспериментал биологияси, Химия, Биохимия, Электроника, Механика ва иншоотларнинг зилзилага бардошлиги, геология илмий-тадқиқот институтлари ва бир қатор бошқа илмий муассасалар анча ибратли ишлар қилдилар.

Айниқса, ғўзанинг янги, вилтга чидамли, эртапишар, серҳосил «Тошкент» ҳамда ингичка толали навларининг районлаштирилиши республикамиз пахтачилиги равнақига қўшилган салмоқли ҳисса бўлди.

Ишлаб чиқаришнинг техникавий даражаси фан муваффақиятлари билан кўпроқ белгиланмоқда, фаннинг тараққий этишини эса ишлаб чиқариш муваффақиятлари тобора кўпроқ белгиламоқда. Илмий-ишлаб чиқариш бирлашмалари бу муҳим вазифани ҳал этишга амалий ёрдам бермоқда. Бундай бирлашмалар корхоналарни, илмий-тадқиқот институтларини, лойиҳалаш ташкилотларини, экспериментал заводларни ва лабораторияларни ўз ичига олади. Амалий тадқиқотлар ўтказишдан тортиб, фан ва илғор тажрибани энг янги муваффақиятларини жорий этишгача бўлган проблемалар бундай бирлашмаларда комплекс равишда ҳал этилади. Шуни айтиш кифояки, «Ўзбекгидрогеология» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳал этган илмий ечимлар амалиётга жорий қилиниши натижасида бир йилнинг ўзидагина ўн миллион сўмлик иқтисодий самара олинди. Лекин шунга қарамай, республикада илмий-ишлаб чиқариш бирлашмалари ташкил этиш ҳамон суст бормоқда. Мутасадди ташкилотлар бу масала билан жиддий шуғулланадиган вақт келди.

Республикада фанни ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлаш борасида эришаётганг ютуқларимиз билан бир қаторда бу соҳада ҳали бартараф этилиши лозим бўлган камчиликлар ҳам мавжуд. Бизда илмий-тадқиқот институтлари ва бошқа илмий муассасалар йил сайин кўпайиб бормоқда. Бу қувончли, албатта. Аммо айрим ҳолларда уларнинг ижтимоий самарадорлиги, ишлаб чиқаришга бераётган тавсияларида жиддий фарқ мавжуд. Республикамизда фахрланса арзийдиган илмий коллективлар билан бир қаторда кўп жиҳатдан нафсиз ишлаётган, на фаннинг, на ишлаб чиқаришнинг ривожига амалий ҳисса қўшаётган, ўз кучларини иккинчи даражали масалаларга сарфлаётган, анча заиф кадрларга эга бўлган айрим илмий коллективларда, афсуски, ҳамон маблағларни сочиб юбориш ҳоллари учрамоқда. Масалан, Ўрта Осиё қишлоқ хўжалик экономикаси илмий-тадқиқот институти давлатдан кўплаб маблағ олаётгани ҳолда, унинг бераётган самараси ҳозирча оз. Нега шундай? Бу институтда мустақил структуравий бўлинмаларни кўпайтиришга берилиб кетилиб, илмий кучлар ва маблағлар сочиб юборилган. Ишда параллелизмга ва бир неча кишининг айни бир ишни бажаришига йўл қўйилган. 42 та мустақил бўлим ва секторнинг ҳар бирида ўрта ҳисобда тўрттадан киши ишлаши, кўпинча айрим шахсларнинг манфаатларини кўзлаб иккинчи даражали майда мавзулар устида тадқиқотлар олиб борилиши, сўнгра эса бу диссертациялар лозим бўлган равишда қўлланилмай қолиб кетаётганлиги ўз вақтида жиддий танқид қилинган эди.

Қишлоқ хўжалик илмий-тадқиқот институтлари ва олий ўқув юртлари ўз фаолиятини КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Қишлоқ хўжалик фани самарадорлигини янада ошириш ва унинг ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлаш чоралари тўғрисида»ги қарори талаблари асосида жиддий таҳлил қилишлари ва ишда бурилиш ясашлари талаб этилади.

КПСС XXV съезди мамлакатнинг социал ва сиёсий, иқтисодий ва маданий тараққиёти соҳасида қўйган улуғвор вазифаларни муваффақиятли амалга оширишда фан катта роль ўйнашини алоҳида таъкидлаб, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев «Мамлакат тараққиётининг ҳозирги босқичида назарияни янада ижодий ишлаб чиқишга бўлган эҳтиёж камаймайди, балки, аксинча, тағин ҳам ортиб боради. Турли фанлар, жумладан табиат фанлари билан ижтимоий фанлар туташган жойда ҳам умумназарий, фундаментал характерга, ҳам амалий характерга эга бўлган самарали тадқиқотлар олиб бориш учун янги имкониятлар очилмоқда. Бу имкониятлардан тўла равишда фойдаланиш керак» — деган эди.

Илмий ишни юксак даражада ташкил этиш — катта натижаларга, улкан муваффақиятларга эришишда муҳим замин бўлиб келди ва шундай бўлиб қолаверади.

Куч ва маблағларни энг муҳим, ғоят истиқболли фундаментал ва амалий тадқиқотларга сарфлаш тадбирларини мунтазам ва собитқадамлик билан амалга ошириш, майда-чуйда мавзулар устида иш олиб борилишига қатъий чек қўйиш республика илмий муассасалари маъмуриятлари, партия ташкилотлари, олимлар кенгашларининг биринчи галдаги вазифасидир.

СОЦИАЛИСТИК МАМЛАКАТЛАР ПЛАНОВИКЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

4 октябрь куни Тошкентда очилган халқаро маслаҳат кенгаши тармоқлараро иқтисодий алоқаларни такомиллаштириш масалаларига бағишланди. Болгария, Венгрия, ГДР, Куба, Польша, Руминия, Чехословакия ва Совет Иттифоқининг олимлари ҳамда давлат план органларининг мутахассислари Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларда тармоқлараро баланслларнинг тузилиши ва улардан фойдаланиш, халқ хўжалик ва тармоқлараро пропорцияларнинг оптимизацияси проблемаларини муҳокама қиладилар.

(ЎзТАГ).

МАШИНАДА КИМ ҚАНЧА ПАХТА ТЕРДИ?

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ
Чиноз районидаги Киров номли колхозининг механик-ҳайдовчиси, Ленин мукофоти лауреати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони
Турсуной ОХУНОВА
350 тонна;

Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг механик-ҳайдовчиси
Сервер УСЕЙНОВ
330 тонна;

Қуйи Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг механик-ҳайдовчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Совети депутати
Энвер АЛИЕВ
230 тонна;

Шу райондаги «Коммунизм» совхозининг механик-ҳайдовчиси, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати
Турди ҚОСИМОВА
220 тонна;

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ
Нишон районидаги Усмон Юсупов номли совхозининг механик-ҳайдовчиси
Бегимқул ЎТКИРОВ
180 тонна;

Шу совхоздан
Нодир БОБОҚУЛОВ
170 тонна;

Шаҳрисабз районидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ленин номли колхоз механик-ҳайдовчиси
Тиркаш НУРМАТОВ
180 тонна;

Шу колхоздан
Қурбоной ЭРГАШЕВА
160 тонна;

Ульянов районидаги «Тошкент» совхозининг механик-ҳайдовчиси
Отаниёз ҲОШИМОВ
180 тонна;

* * *

Дала гвардиячилари пахтазорларда жавлон уриб, терим суръатини кун сайин оширмоқдалар. Улар кунига хирмонга 10-12 тоннадан дурдона тўкиб, манзил сари тобора яқинлашяптилар. Машина терими пешқадамларига тенглашинг!

ЮКСАК МАРРАНИ КЎЗЛАБ

НАМАНГАН ОБЛАСТИ. Поп районидаги «Правда» колхози азаматлари юксак марраларни кўзлаб меҳнат қилишмоқда. Улар гектаридан 45 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтаришмоқчи. Коммунист Анорбой Шодмонов ҳамда область Советининг депутати Рўзигул Матқосимовалар бошчилик қилаётган бригадаларнинг аъзолари гектаридан 55 центнерлик маррани кўзлаб туришибди.

Хўжалик коллективи етиштирилган ҳосилнинг 80 процентини «зангори кема»лар билан териб олишни планлаштиришди. Илғор механизаторлардан Каримжон Қозоқов, Абдураим Мақсудов, Сорахон Баракаева, Отажон Тўйчиевлар ўзаро мусобақалашиб, мавсумда 250—300, ҳатто 400 тоннадан пахта териб беришга аҳд қилишган. Суратда (чапдан): «зангори кема» капитанлари Санобар Жўраева, Сорахон Баракаева, колхознинг бош агрономи Маҳмуджон Эргашев ҳамда механизатор Ҳабиба Абдуллаева ўртоқлар.

Х. Ҳайдаров фотоси (ЎзТАГ).

„ОҚ ОЛТИН" ХИРМОНИГА

Республикамиз областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 4 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Умумий планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — шу жумладан машинада, тўртинчи устун — мавсум бошидан буён тайёрланган пахта; бешинчи устун—шу жумладан машинада.

Тошкент	2,44	2,91	83,42	94,92
Андижон	2,27	3,42	76,37	72,84
Сурхондарё	2,56	3,65	65,09	69,10
Наманган	3,50	4,23	61,92	62,75
Бухоро	2,34	3,27	60,21	47,05
Фарғона	2,65	3,47	59,98	28,41
Қашқадарё	2,55	3,10	59,46	48,69
ҚҚАССР	1,90	2,15	51,53	33,97
Жиззах	4,01	4,73	49,20	52,08
Хоразм	2,00	1,85	44,53	26,79
Сирдарё	5,12	6,68	40,12	48,57
Самарқанд	3,92	4,59	38,06	27,19
Республика бўйича:	2,87	3,64	58,43	51,62
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Наманган	2,40	—	51,87	—
Сурхондарё	2,28	—	41,77	—
Қашқадарё	1,76	—	35,05	—
Бухоро	1,39	—	26,98	—
Республика бўйича:	2,09	—	39,19	—

ИЛҒОРЛАР ИЗИДАН

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маъқуллаган Наманган Область Учқўрғон райони ва Тошкент область Юқори Чирчиқ райони пахтакорларининг «Ҳамма ҳосилни ўз кучимиз билан йиғиб-териб оламиз» деган ташаббусини бригадамиз аъзолари ва механизаторлари баланд руҳ билан кутиб олдилар.

Бригадамиз аъзолари ва механизаторлари пахтачиликни комплекс механизациялаштиришни амалга оширмоқдалар. Чигит экиш, ғўза қатор ораларига ишлов бериш, озиқлантириш, ҳосилни йиғиб-териб олиш каби ишлар техника зиммасига юкланган.

Биз йил бошида: «Ҳамма ҳосилни машиналар билан териб оламиз», — деганмиз. Дефолиация барвақт ўтказилиб, пахталар чамандек очилди. Ўқариқлар, техника айланадиган майдонлар текисланди.

Етиштирилган ҳосилни қўл кучи ишлатмасдан «зангори кема»ларда териб олмоқдамиз. Бригадамиз аъзолари олти иш кунида пахта тайёрлаш планини бажаришди. Уч кундан буён мажбурият ҳисобига «оқ олтин» топширяпмиз. Гектаридан шу кунгача олинган ҳосил 40 центнерга етди. Давлатга сотилган пахтамиз 584 тоннадан ошди. Механик-ҳайдовчилардан Болтабека Оталиева ҳар куни 18—20 тоннадан пахта тўкяпти. Унинг ҳозиргача терган пахтаси 160 тоннадан ошди. Шарифбой Жуманиёзов, Жуматой Етмишевларнинг ҳар бири тўккан пахта 110—120 тоннадан ошди. Улар смена нормаларини икки ҳиссадан ошириб бажариб, социалистик мусобақада пешқадамлик қилиб келмоқдалар. Биз пахтани шаҳарликлар, студентлар, ўқувчилар ёрдамисиз ўз кучимиз билан териб олмоқдамиз. Бригадамиз далаларида ҳосил ниҳоятда кўп. Биз давлатга сотиладиган пахтамизни 920 тоннага етказамиз. Ҳосилдорлик эса гектарига 63 центнерга етади. Фақат юқори сифатли пахта сотиш учун куч-ғайратимизни сира ҳам аямаймиз.

Йўлдош ШУЛОХОВ,
Қорақалпоғистон АССР Амударё районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг бригада бошлиғи, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати.

БУТУНИТТИФОҚ ИЛМИЙ-НАЗАРИЙ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

4 октябрь куни Москвада «КПСС XXV съезди ва марксизм-ленинизм назариясининг ривожи» деган мавзуда Бутуниттифоқ илмий-назарий конференцияси очилди. Конференцияни КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институти, Ижтимоий фанлар академияси, Олий партия мактаби, СССР Фанлар академияси уюштирган. Унинг ишида жамиятшунос олимлар, олий ўқув юртларининг муаллимлари, партия ходимлари, пропагандистлар, лекторлар қатнашмоқдалар.

Конференцияни КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин очди.

Академиклардан, СССР Фанлар академиясининг вице-президенти П. Н. Федосеев, «Ривожланган социализм ва коммунистик қурилишнинг назарий проблемалари», КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институтининг директори А. Г. Егоров «Партия ривожланган социализм даврида», СССР Фанлар академиясининг жаҳон экономикаси ва халқаро муносабатлар институти директори Н. Н. Иноземцев «Ҳозирги замон жаҳон тараққиёти ва халқаро муносабатлар проблемалари» мавзуларида доклад қилдилар.

Сўнгра конференция қатнашчилари «Партия — ривожланган социалистик жамият даврида», «Ривожланган социализмнинг социал-иқтисодий проблемалари», «Ривожланган социализм шароитида коммунистик тарбия, социалистик идеология ва маданият проблемалари», «КПСС халқаро сиёсати ва жаҳон коммунистик ҳаракати проблемалари» секцияларида ишга киришдилар.

5 октябрда конференция ўз ишини давом эттиради.

(ТАСС).

РАСМИЙ ВИЗИТ БИЛАН

БРЮССЕЛЬ. 4 октябрь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико расмий визит билан бу ерга келди.

А. А. Громико аэропортга келиши билан қуйидагиларни айтди: биз икки томонлама муносабатларимизга доир масалалар ва ҳар иккала томонни қизиқтирувчи халқаро проблемалар хусусида Бельгия давлат арбоблари билан фикрлашиб олишни давом эттириш мақсадида Бельгия ҳукуматининг таклифига биноан Брюсселга келдик.

Совет Иттифоқи билан Бельгия ўртасидаги муносабатлар умуман яхши ривожланмоқда. Бизнинг фикримизча, бу муносабатларнинг янада кенгайиб, тобора ҳар томонлама бўлиши, узоқ муддатли ҳамкорлик характерига эга бўлиши учун имкониятлар бор. Совет Иттифоқи ижтимоий тузумлари турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшаш принципларига асосланиб шундай йўлдан боришга тайёрдир. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев КПСС XXV съезди минбаридан туриб шу ҳақда айтган эди.

БРЮССЕЛЬ. 4 октябрь. (ТАСС). Бу ерда А. А. Громико Бельгия Бош министри Л. Тиндеманс билан суҳбатлашди. Суҳбат давомида ҳар иккала томоннинг Совет — Бельгия муносабатлари ривожидан мамнун эканликлари билдирилди ва 1975 йил 25 июндаги Совет — Бельгия қўшма декларациясига мувофиқ шу муносабатларни турли соҳаларда янада мустаҳкамлашга кўмаклашиш ниятида эканликлари таъкидланди. Шунингдек ҳар иккала томонни қизиқтирувчи баъзи халқаро проблемалар ҳам қараб чиқилди.

Суҳбат ҳамжиҳатлик ва дўстлик вазиятида ўтди.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

СССР Олий Совети Президиуми 27 октябрда тўққизинчи чақириқ СССР Олий Советининг бешинчи сессияси чақирилиши муносабати билан СССР Олий Совети палаталарининг план-бюджет комиссияларига, тармоқ комиссияларига ва ёшлар билан ишлаш комиссияларига СССР халқ хўжалигини 1976—1980 йилларда ривожлантириш давлат планини, СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1977 йилги давлат планини, СССРнинг 1977 йилги давлат бюджетини ва 1975 йилги давлат бюджетининг ижроси тўғрисидаги ҳисоботни олдиндан кўриб чиқиб, СССР Олий Советининг палаталари учун шулар юзасидан хулосалар тайёрлашни топширди.

4 октябрь куни СССР Олий Совети Президиумининг топширувига мувофиқ, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари П. Я. Страутманис доимий комиссияларнинг раислари билан кенгаш ўтказди. Бу кенгашда СССР Давлат плани ва давлат бюджетини олдиндан кўриб чиқиш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди.

(ТАСС).

ПОЛИМЕРЛАР ХИМИЯСИНИНГ ИЛМИЙ ЖИҲАТЛАРИ

4 октябрь куни Тошкентда химикларнинг «Полимерларнинг эскириши ва барқарорлашиши» проблемасига бағишланган Бутуниттифоқ конференцияси очилди. Конференцияни СССР Фанлар академияси, СССР химия, нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати министрликлари, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ўтказмоқда.

Конференцияда қардош республикалар ва марказий илмий муассасалардан кўпгина таниқли олимлар, полимерлар химияси ва полимер материаллар саноати соҳасида ишлайдиган мутахассислар қатнашмоқдалар. Проблеманинг турли жиҳатлари, ўтказилган илмий изланишлар натижалари ва изланишларни ривожлантириш истиқболлари кўриб чиқилмоқда. Учрашув қатнашчилари тадқиқот сифатини янада яхшилашга, унинг самарадорлигини оширишга, илмий ечимларни ишлаб чиқаришга тезроқ жорий этишга қаратилган тавсиялар ишлаб чиқиб, қабул қиладилар. (ЎзТАГ).

ҚУВАЛИКЛАР ТАШАББУСИ АСОСИДА

ҲАРАКАТ ПРОГРАММАСИ

Яккабоғ пахта тозалаш заводининг коллективи қуваликлар ташаббусини қувватлаб, пландан ташқари 20 тонна тола ва 2 минг тоннадан кўпроқ линт ишлаб чиқариш «Минглар шартномаси»га биноан Ростов областидаги Шахтинск ип-газлама комбинатига 1,2 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилиш мажбуриятини олди.

Бу ердагилар янги мавсумга ҳар томонлама яхши ҳозирлик кўрдилар. Корхона муддатидан илгари капитал ремонт қилинди. Линтер цехидаги ҳар бир батарея ёнига яна иккитадан линтер машинаси қўйилган. (ЎзТАГ).

ОСИЁ ВА АФРИКА ЁШ ЁЗУВЧИЛАРИНИНГ ОВОЗИ

3 октябрь куни Тошкентда Осиё ва Африка мамлакатлари ёш ёзувчиларининг биринчи учрашуви тугади. Учрашувни Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари уюшмаси, СССР Ёзувчилар союзи, СССР Ёшлар ташкилотлари комитети уюштирди.

Ўнлаб мамлакатларнинг адиблари миллий маданиятларни ривожлантириш билан боғлиқ бўлган проблемаларни етти кун давомида муҳокама қилдилар.

Учрашув қатнашчиларининг барча ёзувчиларга ва маданият арбобларига қабул қилган мурожаатномасида бундай дейилади: **«Биз халқлар тинчлиги ва хавфсизлигини таъминлаш — маданиятни ривожлантиришнинг энг муҳим шарт-шароитидир, деган хулосага якдиллик билан келдик. Осиё ва Африка халқлари учун, айниқса мустамлакачиликнинг маънавий ҳаётга етказган зиёнини қайта тиклашга киришган ёш авлод учун бу шарт-шароит ғоят муҳимдир».**

Якунловчи ялпи мажлисда Совет делегациясининг бошлиғи, СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари шоир Роберт Рождественский билан Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари уюшмаси бош секретарининг ўринбосари ҳинд адиби Субхас Мукержи мунозарани якунладилар. Улар Тошкент учрашуви қатнашчиларининг миллий маданият қурилишида, тинчлик ва социал тараққиёт учун, империализмга ва мустамлакачиликка қарши курашда ёш ёзувчининг роли ва ўрни хусусида якдил эканликларини таъкидладилар.

Бир овоздан қабул қилинган мурожаатномада бундай деб таъкидланди: **«Биз интернационализм тарафдоримиз, актив гуманизм тарафдоримиз, социал адолатсизликка қарши, поймол этилган инсоний қадр-қиммат қайта тикланиши учун курашаётган жаҳон тараққийпарвар ёзувчилари ва арбобларининг мустаҳкам ҳамкорлиги тарафдоримиз... Биз халқаро кескинликни юмшатиш сиёсати бунёдкор ижодий меҳнатимиз учун айниқса қулай муҳит яратишга кўмаклашади, деб ҳисоблаймиз».**

Учрашув қатнашчилари атоқли шоир, «Нилуфар» адабий мукофотининг лауреати Ким Чжи Хани Жанубий Корея маъмурлари таъқиб қилаётганлигига қарши норозилик билдириб, унинг озодликка чиқарилишини талаб қилдилар.

Осиё ва Африка мамлакатларининг ёш адиблари бундай учрашувларни одат тусига киритиш истагини билдирдилар.

ЎзТАГ мухбири учрашувнинг бир қанча қатнашчиларига мурожаат қилиб, бу анжуман тўғрисида ўз таассуротларини айтиб беришни сўради. Улар қуйидагиларни айтдилар:

Эфиопия адиби Фикре Толоса:

— Ака ва опаларимиз — Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари ҳам бундан 18 йил муқаддам биринчи марта Тошкентда учрашган эдилар. Икки қитъа ёш ёзувчилари кучларини бирлаштиришга айни шу ерда асос солинганидан хурсандман. Бутун дунёда ҳақли равишда «Тошкент руҳи» деб аталаётган анъаналарни ривожлантиришга интилаверамиз. Кўп йиллар давомида жаҳон адабий жараёнидан ажратиб қўйилган ривожланаётган мамлакатларнинг ёзувчиларига бу учрашув халқаро ижодий алоқа эшигини очишга ёрдам берди. Шахсан мен шу ерда, Тошкентда кўп миллатли совет маданиятининг тажрибаси билан танишишга муваффақ бўлдим.

Непал шоираси Банира Гири:

— Биз номларинигина эшитиб келган қаламкаш биродарлар билан Тошкентда учрашдик. Улар — бизнинг дўстларимиз эканлиги қувончлидир. Ёш адиблар миллий маданиятларни равнақ топтиришга интилар эканлар, ўз ижодларини социал тараққиёт ва тинчлик ғояларига бағишлашлари лозим.

Совет шоираси Антонина Кимитваль:

— Мен энг оз сонли халқлардан бири — чўкчилар тилида ёзаман. Халқимиз атиги 14 минг кишидан иборат. Айни вақтда мен бутун мамлакатимиз адабиётининг вакилиман, чунки мамлакатимиздаги ҳар бир тил, ҳар бир миллий маданият — бутун совет халқи буюк маданиятининг мулкидир. Илгари чўкчиларнинг ҳатто ўз ёзуви ҳам йўқ эди. Олис Шимол аҳолисининг ўз адабиётини вужудга келтира олиши учун рус оғаларимиз, барча совет халқлари кичик халққа қандай ғамхўрлик қилганликлари, қанчадан-қанча ёрдам берганликларини бир тасаввур қилиб кўринг. Ватанимиз интернационал совет маданиятини ривожлантириб, бизга ўз миллий маданиятимизни ҳам барпо этишга ёрдам бермоқда.

Шу ерда, Тошкент учрашувида мен шоира, муаллима, она сифатида қатнашяпман. Шу учрашувда тинчлик ва дўстлик сўзлари ҳамма тилларда янграганлиги қувончлидир.

ХИМИЯ МЎЪЖИЗАСИ

Полимерларнинг парчаланиши ва стабиллашувига бағишланган IV Бутуниттифоқ илмий конференцияси ўз ишини бошлади

Жонажон партиямизнинг тарихий XXV съезди қарорларида ўнинчи беш йилликнинг режалари аниқ белгилаб берилган. Жумладан, химия фани ва саноати олдидаги муҳим вазифалар кўрсатиб ўтилган. Шуниси қувонарлики, мамлакатимизда полимерлар ишлаб чиқариш индустрияси йилдан-йилга юксалиб бораётир. «1976 1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари»да таъкидлаб ўтилганидек: «Синтетик смолалар ва пластмассалар ишлаб чиқаришни 1,9—2,1 баравар кўпайтириш кўзда тутилсин, пластмассаларнинг сифати ва хизмат қилиш муддати оширилсин. Полимер материалларнинг ,аввало конструкциялар учун керакли материалларнинг янги турларини ишлаб чиқариш кўпайтирилсин.

1980 йилда 1450-1500 минг тонна миқдорда химиявий толалар ва иплар ишлаб чиқариш таъминлансин. Рўзғор учун керакли ва сифати яхшиланган толалар ва ипларнинг хиллари кўпайтирилсин».

Тошкентда полимерларнинг парчаланиши ва уларнинг стабиллашувига бағишланган IV Бутуниттифоқ илмий конференциясининг очилиши бежиз эмас. Маълумки, полимер моддалар ва улардан тайёрланган буюмлар турмушга татбиқ қилинганидан сўнг, бир қанча мураккаб шароитларга дуч келади ва парчаланиш жараёнига учрайди. Полимерларни парчаловчи, уларнинг микромолекулаларини қисқартирувчи, бинобарин, мустаҳкамлик ва ташқи кўринишларини ўзгартириб юборувчи омиллар физикавий, химиявий, биологик хусусиятга эга бўлиши мумкин.

Ўрта Осиё республикаларида ҳароратнинг юқори бўлиши, микро ва микроорганизмларнинг хилма-хиллиги бу районларда полимерларнинг қўлланилиши анча мураккаб шароитда ўтади. Химиявий толалар, каучук ва резина, кабель ва қувурларнинг намликка, қуёш нурига, микроорганизмларга бардошли бўлиши халқ хўжалигига катта фойда келтиради. Самолёт, автомобиль, кема ва бошқа транспорт воситаларининг хавфсизлигини таъминлайди. Яна бир яққол мисол сифатида шуни келтириш мумкинки, Ўзбекистон пахтаси— табиий полимер энг осон парчаланиш шароитинам ҳолатда бўлади. Микроорганизмлар хирмоннинг ички қатламларида пахтани гидролизлаб, тола мустаҳкамлилигини икки ва ундан кўп марта камайтириб юборади. Натижада ,пешана тери билан етиштирилган «оқ олтин» толалари бирмунча сифатини йўқотади. Агар йилдан-йилга пахта ишлаб чиқаришни кўпайтириш билан бирга ундан тайёрланган буюмларни химиявий стабиллаштириш орқали хизмат муддати уч-тўрт ойга оширилса, халқ хўжалигига катта иқтисодий самара келтириш мумкин. Бу яна минглларча тонна барака қўшилди деган сўз.

Шу сабабли илмий конференциямизнинг амалий натижалари биз учун ғоят зарурдир. Химия фанининг ҳозирги замон қудрати ва ютуқлари шунчалик буюкки, олдимизда турган муҳим масалаларни муваффақиятли ҳал этиш учун катта имкониятлар яратиб беради. Бунинг учун стабилизатор моддалар таъсирини ўрганиш, уларнинг янги ва самарали турларини синтез қилиш ва қўллаш керак. Табиатда барча полимер моддалар — целлюлоза, ипак, оқсил, табиий каучук ўзининг яратилиш даврида биринчи биосинтез жараёнида стабиллашади. Биз бўлсак уларни кўпроқ олдинига синтез қилиб, кейин қайта ишлаш жараёнида унга стабилизаторлар қўшамиз.

Имкони борича полимерларни синтезлаш вақтида стабиллаш яхши натижалар беради. Конференцияда мазмунли ва қизиқарли докладлар ва мунозаралар бўлиши турган гап. Мамлакатимизнинг йирик шаҳарларидан келган 250 дан зиёд олим бу масалаларни муҳокама қилади. Олимлардан — академиклар Н. М. Эмануэль, А. Г. Разуваев, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзолари С. Р. Рафиқов, Н. С. Ениколопов, А. Н. Платье, Қозоғистон ССР Фанлар академиясининг академиги Б. А. Жунанов, профессорлар А. С. Кузьминский, Б. М. Каварская, А. Ф. Николаев, Г. П. Гладишчев, Г. Е. Замков, Ю. А. Шлапников ва бошқаларнинг конференция ишида бевосита қатнашиши кимёгарлар мазкур анжуманининг юқори савияда ўтишидан далолат бериб турибди.

М. АСҚАРОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси химия институтининг директори.

Суратда: Чорвоқ автобазасининг илғор шофери Ҳусанназар Нурматов. У Хўжакент ГЭСи қурилишида мардона меҳнат қилмоқда. Қурилиш объектига бетон ташиш топшириқларини мунтазам равишда ортиғи билан бажаришга муваффақ бўлаётир.

И. Глауберзон фотоси.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

СОЦИАЛИСТИК МАМЛАКАТЛАРДА

СОВЕТ КЎРГАЗМАСИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

Бир ярим ҳафтадан бери Руминиянинг энг муҳим саноат марказларида — Бухарест, Галац, Плоешти, Клужада совет рентген аппаратларидан иборат кўчма кўргазма зўр муваффақият билан намойиш этилаётир. «Техснабэкспорт» совет ташқи савдо бирлашмаси унинг ташкилотчисидир. Янги рентген аппаратураларининг намойиш этилиши совет ва румин мутахассисларига мазкур ускуналарни етказиб бериш юзасидан янги битим тузиш имконини беради.

ХАНОЙ УНИВЕРСИТЕТИ

Ханой университети Вьетнам Социалистик Республикасида илмий кадрлар етказиб берадиган энг йирик маскан ҳисобланади. Унинг тўққиз факультетида тўрт мингга яқин вьетнамлик ва чет эллик студентлар таълим олмоқда. Университетнинг лабораториялари қардош социалистик мамлакатлар томонидан етказиб берилган замонавий ускуналар билан жиҳозланган.

600 ўқитувчининг учдан бир қисми Совет Иттифоқида таълим олган. Кўпгина ўқитувчилар кандидатлик ва докторлик диссертацияларини СССРда ёқлашган.

ДАВОЛАШ МУАССАСАСИ

Бундан 250 йил илгари Берлинда французча сўз билан «Шаритэ» [«Меҳрибонлик»] аталган биринчи медицина муассасаси пайдо бўлди. Ҳозир бу энг йирик клиника фақат ГДР пойтахтидагина эмас, балки бутун республикада машҳур бўлиб қолган. Бу ерда 3500 га яқин врач, медицина ҳамшираси ва бошқа мутахассислар ишламоқда. Ўтган йилнинг ўзидагина бу медицина марказида 800 га яқин Берлин аҳолиси ва ГДРнинг бошқа аҳоли пунктлари медицина кўригидан ўтиб, 30 мингга яқин киши ётиб даволанди.

«Шаритэ»да даволаш билан бирга назарий тадқиқотлар ҳам олиб борилмоқда. Республикадаги қарийб 20 процент илмий медицина кадрлари шу ерда уюшган.

Урушдан кейин «Шаритэ» комплекси тўла-тўкис тикланди, кейинроқ эса кенгайтирилди ва модернизациялаштирилди. Ўтган беш йилликда клиника фақат янги ускуналарнинг ўзидан 25 миллион маркалик сотиб олди.

Яқин келажакда «Шаритэ»нинг қиёфаси кескин ўзгариб кетади. 1000 ўринга эга бўлган касалхонанинг кўп қаватли биноси, хирургия маркази, шунингдек илмий тадқиқот ишлари учун янги корпуслар қуриш кўзда тутилмоқда.

ЙИЛ БЎЙИ САБЗАВОТ

Корея Халқ Демократик Республикасида кузги сабзавот экинлари экиб бўлинди. Кооператорларнинг деҳқонлари бу йил кузда ўтган йилга қараганда сабзавотдан бир ярим баравар кўп ҳосил олишни мўлжалламоқдалар.

Республикада ихтисослаштирилган сабзавотчилик кооперативлари ташкил этилди. Уларда сунъий ёмғир ёғдириш, ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаш ва химизациялаш кенг қўлланилади. Ҳозир КХДРда йилига аҳоли жон бошига 300 килограммдан сабзавот тўғри келяпти. Сабзавотнинг талайгина қисми турли мамлакатларга экспорт қилинаётир.

(АПН).

ХАЛҚАРО МАВЗУДА

МОЖАРО ЯНА КЕСКИНЛАШДИ

Ливан парламенти пойтахтдаги вазият хатарли бўлганлиги сабабли ўтган ҳафта Байрутда эмас, балки Штора деган жойда тўпланиб, янги президент Саркиснинг қасамёдини қабул қилди. У ўз нутқида можарода қатнашаётган томонларни уруш ҳаракатларини тўхтатишга чақирди, барча араб мамлакатлари билан, айниқса Сурия билан муносабатларни ривожлантириш истагини тасдиқлади, мамлакатда аллақачонлар пишиб етилган сиёсий ислоҳотларни ўтказишни ваъда қилди ҳамда Фаластин Озодлик ташкилоти Қоҳира битимларини бажарган тақдирда у билан муносабатларни нормаллаштиришга тайёр эканлигини эълон қилди.

Ниҳоят, чўзилиб кетган ва қонли Ливан танглигини сиёсий йўл билан бартараф этиш нишоналари кўрина бошлагандек туюлди. Ливандаги маронит христианларнинг бадавлат реакцион жамоаси ҳукмронлигини таъминлаб келган қолоқ, ярим феодал сиёсий режим структураси билан мамлакатни миллий, иқтисодий ва социал соҳаларда демократик йўлдан ривожлантириш зарурати ўртасидаги чуқур зиддиятлар шу танглик замирида яшириниб ётганлиги маълум.

Авж олиб кетган қуролли курашда Ливаннинг миллий ватанпарвар кучлари тарафида ҳаракат қилаётган Фаластин Озодлик ташкилоти Фаластин Қаршилик ҳаракати кучларига актив жанговар ҳаракатлардан тийилиб туриш ва ҳатто бир ўзи ўт очишни тўхтатиш тўғрисида кўрсатма берди. Бунда у вазиятни тезроқ нормаллаштиришга кўмаклашиш муддаосига амал қилди.

Шунга қарамай, Сурия қўшинлари 28 сентябрь куни Бекаа водийсидан ва Сафар деган жойдан миллий ватанпарвар кучлар билан Фаластин Қаршилик ҳаракати назорати остидаги тоғли районларга кенг жабҳа бўйлаб ҳужум бошлади. Айни вақтда ўнг христианларнинг ҳарбий отрядлари ҳам шу районларга атака қилдилар. Ҳужум пайтида миллий ватанпарвар кучлар билан Фаластин Қаршилик ҳаракати қисмлари тоғли районлардан батамом чиқиб кетсин, деган кескин талаб қўйилди.

Бу операциянинг бошланиши ҳамма фронтлардаги, жумладан Байрутдаги тўқнашувларнинг шиддатли тус олишига сабаб бўлди.

Арабларнинг арабларга қарши ўзаро уруши империалистларни, араб реакцияси ва Исроилнигина қувонтирмоқда. Воқеаларнинг бундай ривожи Сурияниng ҳам, сўл кучлар билан Фаластин Озодлик ташкилоти блокининг ҳам манфаатларига мос келмайди. Чунки пировард натижада Сурия ҳам, сўл кучлар билан Фаластин Озодлик ташкилоти блоки ҳам империализмга қарши позицияларда туриб, сионистларнинг агрессиясига қарши курашмоқда-ку, ахир. Уларнинг ҳар иккаласи ўзаро ҳамкорлик қилишга, араб миллий озодлик ҳаракатининг ва араб шарқидаги прогрессив давлатларнинг табиий иттифоқчилари бўлган Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик давлатларнинг ёрдами ҳамда мададига муҳтождирлар. Ўз вақтида Сурия Фаластин Озодлик ташкилоти фаластинлик араб халқининг бирдан-бир қонуний вакили деб танилишига эришиш учун кўп куч-ғайрат сарфлаганлигини эслатиб ўтиш ўринлидир. Ўшанда, араб давлатлари ва ҳукуматлари бошлиқларининг 1974 йил октябридаги Работ конференцияси даврида Фаластин проблемасига биринчи даражали аҳамият берилаётган бутун араб дунёсида Сурия раҳбарларининг ўз обрўси ҳам беқиёс кўтарилган эди. Ҳозир эса бунинг акси бўляпти.

Ливан танглиги ҳалокатли ҳарбий муҳолифлик ёрдамида эмас, балки араб реакцияси билан империализмнинг режаларини барбод қилишдан, Исроил агрессияси оқибатларини тугатишдан ва фаластинлик араб халқининг миллий ҳуқуқларини қайта тиклашдан манфаатдор бўлган барча антиимпериалистик кучларнинг бирлигини тиклаш йўли билангина ҳал этилиши мумкин.

Е. ЕГОРОВ,
(ТАСС).

ЛИВАНДАГИ ЖАНГЛАР

● **БАЙРУТ.** Ливан миллий ватанпарвар кучлари ва Фаластин қаршилик ҳаракатининг бирлашган отрядлари билан ўнг христиан кучларнинг бўлинмалари ўртасидаги жанговар ҳаракатлар якшанба куни ҳамма фронтларда давом этди. Ливан пойтахтидан шарқда, Дамашққа бориладиган катта йўлда жойлашган Алей шаҳри атрофларида энг шиддатли жанглар бўлмоқда. Сурия қўшинлари кейинги бир неча кун мобайнида миллий ватанпарвар кучлар билан Фаластин қаршилик ҳаракатининг Алейдан 7 километр шарқда жойлашган Бхамдун шаҳридаги позицияларини тўпга тутдилар.

Байрут фронтининг ҳамма жойларида ва унинг жанубий чеккаларида қаттиқ жанглар давом этмоқда. Ўнг христианларнинг кучлари пойтахтнинг ғарбий секторларини ҳамон тўп ва миномётлардан ўққа тутмоқдалар. (ТАСС).

МИРЗАЧЎЛ КИШИЛАРИ

ЁЗУВЧИ ЁН ДАФТАРИДАН

Ўзбек рассомлари меҳр билан тасвирлаб анъанавий миллий орнамент тусини берган қордек оппоқ пахта ғунчаси Мирзачўлнинг бойлиги, куч-қудрати ва ифтихорининг тимсоли бўлиб қолди. Яқин-яқинларда эса Мирзачўл ҳақида гап кетганда: «Бу ерда қуш учса қаноти, одам юрса оёғи куяди», дейиларди.

Бугунги Мирзачўл бепоён пахтазор. Унинг бағрида мамлакатга юз мингларча тонналаб қимматбаҳо маҳсулот бераётган тажриба ва ишлаб чиқариш далалари ястанган. Мирзачўлнинг ҳозирча сувсизликдан қақраб ётган узоқ чекка жойлари бугунги кунда карталарда ҳамда қидирувчилар, лойиҳачилар ва янги совхоз қурувчиларнинг чизмаларида ҳисобга олиниб, уларнинг сийнасидан қимматбаҳо дурдона ундириш ишларига тайёргарлик бошланмоқда. Бундай ерларни яшнаган пахтазорларга, боғроғларга айлантириш яқин келажакдаги ишлардир.

Бир хил қумлоқ-тақир тексисликдан кетар экансан, бирдан йиғма-блок уйларнинг бир текис сафлари кўзга ташланади. Жазирама саҳро бағрида икки-уч батартиб кўчалар!

Бу ер анча тордек кўринади. Худди елкама-елка тургандек. Бу жойларда бинокорлар, мелиораторлар ҳамда партия, комсомол даъвати билан келган биринчи совхоз қўриқчилари, бўлажак совхозларнинг ишчи коллективларини ташкил этиши лозим бўлган кишилар яшайди. Бульдозер типидаги қудратли машиналар худди дазмолдек, у ёқдан бу ёққа юриб, ер сатҳини теп-текис қилиб кетмоқда. Механизаторларнинг ибораси билан айтганда, уфққа қараб чопиб кетаётган тепаликлар ўрнига теп-текис дала квадратлари ҳосил қилиб, бир текис сув тараш, деҳқончилик маданиятига яроқли қилиш учун «планировка» қилинмоқда, ўқариқ олинмоқда.

Баъзи жойларда беш-ўн сантиметрли ўқариқ олинса, баъзи жойларда бир-бир ярим метрли ўқариқ олинмоқда. Юзлаб, ўн минглаб гектар ерларда шундай ишлар қилинмоқда!

Жуда катта, улуғвор бу ишлар аслида кенг миқёсдаги қайта ўзгартириш ишлари комплексининг бир қисмидир, холос. Худди шу ернинг ўзида бульдозерлар ва скрейперлар яқинида экскаваторлар ковшининг ўткир тишлари зўр бериб, шўр сувни чиқариб ташлаш учун канал қазимоқда. Махсус машиналар зовурлар қазиб, ерга горизонтал ва вертикал қувурлар ўрнатмоқда. Бинокорлар бригадалари каналларнинг ёнларига оғир плиталар ётқизиб, ҳар бир далага темир-бетон лотоклардан белбоғ боғламоқдалар. Пахтакорлар бу лотокларга шланг улаб ҳар бир туп экинга обиҳаёт берадилар. Лекин бу ишлар лотоклардан сув югургандагина бўлади... Ҳозирча эса тақир ерларда бўлажак совхозларнинг бирини биридан ажратиб бўлмайдиган, эгизакдек ўхшаш типовой уйлар саф тортган. Навниҳол кўчатлар қуёшга бўй чўзмоқда. Бу кўчатлар узоқдан келтирилган. Сувни вақтинча автошестерналардан олаётган одамлар ўз ташналикларини ҳам, посёлка тенгдоши бўлган ниҳолларнинг ташналигини ҳам шу сувдан баб-баравар қондиришмоқда. Ишқилиб, ниҳоллар кўкарса, ерга чуқур илдиз отса, бас!

Узоқ йўлдан кейин Ильич районининг «Правда» совхозига келиб, қайрағочнинг соясалқинида ҳордиқ чиқаргандан кейин бунёдга келаётган бу хўжаликларнинг эртанги куни қандай бўлишини биз шу тариқа ўз кўзимиз билан кўриб, ишонч ҳосил қилдик. Мевазор боғда тирсиллаб пишган олмалар, сершарбат шафтолиларнинг ерга тушиб туриши, ариқ бўйларидаги гуллар чиройи, дов-дарахтларга қўнган қушлар навоси дилларга ёқимли роҳат бағишлайди...

Совхоз посёлкаси, ҳовлиларни, маданият саройини, мактаб, касалхона ва бошқа шинам биноларни ўраб турган баланд тераксорлар ортида теп-текис пахтазорлар ястанган.

Жиззах ва унга қўшни бўлган Самарқанд область районларининг қишлоқларидан одамларнинг ўз ихтиёрлари билан бу ерга кўчиб келганларига ва қурувчиларнинг чодирлари тикилганига атиги ўн беш йил бўлди. Асрлардан бери қақраб ётган бу чекка жойлар трактор двигателларининг ҳайқириғи ва одамлар овозлари билан тўлди. Совхозга келиб кашф этган энг асосий янгилигим ҳақида гапирадиган бўлсам, бу, албатта, одамлар, улар ҳар бирининг ўз тақдири, олмосдек тиниқ ва мустаҳкам тақдири...

Бу ерда менга қишдаги қаттиқ довуллар, ёздаги чидаб бўлмас ташналик ҳақида, дастлабки чигитнинг униб чиқиб, Мирзачўлнинг энг қадимий хўжаси — кўпдан-кўп қум тошбақаларининг хуружидан йўққа чиққанлигини гапириб беришди... Ўз ихтиёри билан келганларнинг баъзилари кетиб қолган ҳоллар ҳам бўлган экан. Совхознинг кекса аъзолари 62-йилнинг қишида бўлиб ўтган бир йиғилишни ҳеч эсдан чиқармас эканлар: Кун бўйи бўрон тинмади, омонат уйлар қаттиқ изғирин шамол зарбидан учиб кетай дейди, озуқа-овқат тугаган, трактор юбориб, тамадди келтиришнинг иложи йўқ. Шундай кезда ҳам мажлисда бригадаларда қишки шароитда мавжуд техникадан қандай қилиб яхшироқ фойдаланиш ҳақидаги масала муҳокама қилинди. Худди шу пайт қоронғи бурчакдан кимнингдир қичқирган овози эшитилди: темир-терсак ҳақида гапиргандан кўра, қандай жойга келиб қолганлигимиз ҳақида гапирсак бўлмайдими, келган жойимизга кетганимиз маъқул, бошқалар ҳам келиб бир кўрсин!.. Булар албатта ўша кезларда қизишиб кетиб, оғиздан чиқиб кетган сўзлар эди. Шунда ўтирганларнинг ичида энг кексаси Эгамберди Ботиров ўрнидан турди. Уйнинг шипи пастлигидан у бўйдор гавдасини унчалик ростлаб ололмади. Лекин ҳар бир сўзни аниқ-аниқ қилиб, юракдан гапирди:

— Уруш вақтида Сталинградда баданни ачитадиган траншеяларда ётганмиз, иссиқ овқат йўқ, ҳар биримизнинг рўпарамизда нариги томонда ётган юзталаб душман. Лекин чекинмаслигимизни, албатта ғалаба қозонишимизни яхши билардик... Ҳозир уруш эмас, буни ўзларингиз биласизлар, гап ўлим ҳақида эмас, ҳаёт ҳақида, уни қандай яхшилаш ҳақида боряпти. Вақтинча қийинчиликдан қўрққан йигит жанг майдонини ташлаб чиқиб кетаётган қўрқоққа ўхшайди. Бундай одам жангчи эмас. Эгамберди Ботировнинг гапларини ўтирганлар бараварига маъқуллашди.

Одамлар... Уларни Мирзачўлга етаклаган нарса нима?

Юқорида айтиб қўйдим, шунинг учун Эгамберди Ботировнинг ўзидан бошлаб қўя қолай... Эгамберди ўз қишлоғида колхознинг биринчи раиси бўлган. Урушда бўлиб, уч марта яраланган, охирги оғир жароҳатдан кейин демобилизация қилинган. Уйга келиши биланоқ, қирқ учинчи йилда қўлига белкурак-кетмон олиб Фарҳод ГЭСи қурилишига йўл олди. Халқ қурилиши. Албатта бориш керак. Борди. У ерда қазувчилар бригадасига бошчилик қилди. Орадан кўп ўтмай партия Мирзачўлнинг қўриқ ерларини ўзлаштиришга даъват этди! Шунда у ўз-ўзига бундай деди: «Коллективлаштириш, фронт, гидростанция... Энди яна олдинги марра мўлжалланмоқда — наҳотки мен четда қолсам?». Райкомда унга: қўриққа ёшларни юборяпмиз, сен бу ерда кераксан, сени юбормаймиз, деб айтишди. Область партия комитетига мурожаат қилган эди, у ердагилар райкомнинг фикрини тасдиқлашди. Шунда Эгамберди Ботиров Тошкентга йўл олиб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига кирди. У ердан хурсандчилигидан ўн ёш яшариб йўловчи машинада чўлга қараб учди. Ўшанда ёши 60 га яқинлашиб қолган эди. Орадан кўп вақт ўтмай, оила аъзолари — хотини, саккиз қизи ва тўрт ўғли ҳам кўчиб келишди.

Унинг ҳамқишлоғи, Жиззах районида туғилган Тоғай Идиқулов сал ёшроқ, ўша вақтда қирққа кирган эди. Лекин шу пайтгача қишлоғидан бошқа ерга чиқмай, фақат колхознинг ўзида ишлаган. У ҳам кўпчилик қатори қўриққа отланди. Дастлабки кезларда қийин бўлса, охири бахайр бўлади, худди иккинчи бор дунёга келгандек бўламан, деб қанот қоқди! Мирзачўлни ўзлаштиришдан асосий мақсад пахтани кўпайтириш, бу ишда эса бошқалардан қолишмаслигини у яхши биларди. Хуллас сув мўл бўлган, далалари теп-текис қишлоғини қўйиб, ҳозирча даромади кам бўлган қўриққа боришдан қўрқмади. У сафарга отланаркан, иш яхши бўлгандан кейин, кишининг ризқи — рўзи ҳам бутун бўлади, гап фақат пулда эмас, инсонда ҳамёндан ташқари, орзуга етаклайдиган қалб ҳам бор, деб фикр юритди у...

Кўпни кўрган катталар орасида ўн етти ёшли Тугал Бегимқулов ҳам бор эди. Унинчи синфни битиргандан кейин университетга кириш учун «балл» етишмай қолди. Йигитча ота-онасининг бағрига қуп-қуруқ қайтишга истиҳола қилди. Қўриққа бориб «қишни ўтказиб, ёзда яна ўқишга киришга қарор қилди. Қишда тракторда ишлаб билсаки, бу ер характерни тоблар экан, кетишга кўзи қиймади. Буни ожизлик деб билди. Энди у ҳаётдан нима истаса шуларнинг ҳаммасига худди шу ерда эришишга аҳд қилди. Тугал ўша вақтдаги аҳволини менга гапириб бераётганда, қовоқларини бир оз уйиб олди. Унинг биографияси (энди совхоз ветеранининг таржимаи ҳоли) бу ўлка учун жуда характерлидир: хўжалик оёққа турган сари кишиларнинг ўзлари ҳам ўсди. Эндиликда Тугал Бегимқулов — илғор пахтакор бригадалардан бирининг бошлиғи, тажрибали механизатор, совхоз бўлими партия ташкилотининг секретари, техникумни тугатган, ҳозир Тошкент қишлоқ хўжалиги институтининг агрономия факультетида ўқийди. Совхоз — унинг эсдан чиқмас кечаги куни, бугуни ва келажаги. Кундан кун ўсиб вояга етаётган тўрт фарзандининг ота жойи энди шу ер.

Бир йилдан буён совхоз бўлимига бошчилик қилиб келаётган Эгамберди Ботиров ҳозир пенсия ёшига етиб қолган бўлса ҳам қадрдон далаларни ташлаб кетгани йўқ. Қуюқ мўйлаблари орасидан кулиб бундай деди: отам юз йил яшаганлар, чунки меҳнатда чиниққанлар. Менга ҳам шундай деб васият қилганлар... пенсияга чиқишга ҳам вақт йўқ ўзи».

Тоғай Идиқулов эса ўтган беш йилликда Сирдарё областининг қўриқ пахтакорлари орасида Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонини биринчи бўлиб олишга муяссар бўлди. Бу совхоз бригадирининг хизматлари юксак тақдирланганлиги — унинг ана шу ерларни фидокорлик билан ўзлаштирган ўртоқларининг ҳам меҳнатига берилган юксак баҳо эканлиги ҳақида гапириб ўтиришнинг ҳожати йўқ...

Лекин одамлар обод ва серунум воҳани яратиб бўлдилар, энди унинг роҳатини кўришяпти, деб ўйлаш соддалик бўлур эди. Йўқ, сийнасини очган фидокорона меҳнат эвазига чиройини кўрсатган бу ерлар ҳозир ҳам анча инжиқ. Деҳқон ҳар доим хушёр туриши керак.

«Правда» совхози билан қўшни бўлган ва пахтадан барқарор ҳосил олинаётган Герман Титов номли 6-совхозда тўсатдан шўр сув юзага чиқиб қолди. Етти йилдан буён мўл ҳосил бериб келаётган кўпгина гектарларнинг тупроғи асли ҳолига келиб, шўрхок бўлиб қолди. Шу участкаларда бутун ишни яна бошқатдан бошлашга тўғри келди.

Мирзачўлдаги кенг пахта далалари планда назарда тутилган ҳосилни бераётган бўлса ҳам, ҳамон тажриба даласи вазифасини бажармоқда. Чунки ,бу ерда ишлаб чиқариш билан бирга ҳали ҳам баравар қадам ташланмоқда. Узоқ разведка билан муваффақиятли ҳужум қилинмоқда! Пахта ҳосилдорлигининг ўсиши ҳам диққатга сазовор. Одатда, янги хўжаликда дастлабки йилда гектаридан 8 центнердан 12 центнерга қадар ҳосил олинади. Орадан уч-тўрт йил ўтгандан кейин 20 ва ундан ҳам кўп центнер ҳосил олинади. Ҳозир эса ўша «Правда» совхозининг ўзида 35-40 центнерлик ҳосилни нормадаги ҳосил деб ҳисоблашади. Шуни ҳам қайд қилиш кераkки, бу совхозда меҳнат унумдорлигининг юксак бўлишига эришилди. Қўшиқларда куйланган Фарғонанинг кўпгина хўжаликларида ҳар пахтакорга тахминан бир гектар ер тўғри келади. Мирзачўлда хўжаликлар ташкил қилинаётганида бир киши ҳисобига ўн гектар пахта даласи планлаштирилади. Мағзини чақса арзийдиган факт...

Ғулом Асқаров дастлабки етти йил мобайнида «Правда» совхозида партия ташкилотининг секретари бўлиб ишлади. Яқиндан бери район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи. Асли фарғоналик Асқаров қизишиб, менга бундай дейди:

— Ўзбекистонга келиб, Фарғона водийсида бўлмаслик гуноҳ. Фарғонада бўлмасангиз, Ўзбекистонни биламан деёлмайсиз.

Мен унга ҳазиллашдим:

— Ие, Фарғона тортяптими дейман? Вақти келиб Мирзачўлдан уйингизга қайтиб кетасиз шекилли?

— Уйга? — ҳайрон бўлиб сўради Асқаров. — Кетасиз деганингиз нимаси? — Кейин суҳбатни қатъий қилиб тугатди: — уй деганимиз мана шу ерда қурганимиз. Ҳаётимизнинг энг яхши йиллари мана шу қурилишларда ўтди... Йўқ, мен шу ерда ўсдим, ҳаммамиз шу ерда камол топдик.

Кейин Асқаров менга ҳам, кутилмаганда ўзига ҳам тўғри жавоб топиб, ўз ҳаётининг асосий мазмунини яхши тушуниб етганлигини, лекин бу ҳақда ҳеч кимга ҳеч нарса демай, қалбида авайлаб сақлаб келаётганлигини тушунтира билганлигидан қониққандек жилмайиб қўйди.

Набиралар ҳозирги авлод кишилари Мирзачўлда қилган ишларга ҳайрон бўлишади, албатта. Дарахт баргларининг ҳузур бағишловчи шитир-шитир садолари остида, мусаффо сувларнинг жилдираши жўрлигида бу набиралар бир вақтлар бу ерлар чўл бўлганлигини тасаввур қилишлари учун жуда бой фантазия керак бўлади. Шунда улар: «Эркаланиб, жон бобо, айтиб беринг!..» деб ялинадилар.

Эрнст САФОНОВ,
Ўзбекистон ССР Сирдарё области.

[«Правда» газетаси, 1976 йил, 3 октябрь].

ҚАҲРАМОННИНГ ЮРТИДА БРОНЗА БЮСТИ

УЛЬЯНОВСК, 3 октябрь. (ТАСС). Бугун икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. А. Суслов туғилиб ўсган Павлов районининг Шаховское қишлоғида қаҳрамоннинг бронзадан ишланган бюстини тантанали очиш маросими ўтказилди. Бу бюст СССР Олий Совети Президиумининг Фармонига мувофиқ ўрнатилди.

Бу воқеага бағишланган митингни Павлов район партия комитетининг биринчи секретари Н. П. Кострижкин очди. Митингда КПСС область комитети бюросининг аъзолари ҳозир бўлдилар. Митингда Ульяновск область партия комитетининг биринчи секретари А. А. Скочилов, «Путь Ильича» колхозининг раиси В. А. Зимнев, Шаховское районидаги саккиз йиллик мактаб ўқитувчиси Р. В. Овечкина, партия ветерани А .М. Котков нутқ сўзладилар.

ЎҚИТУВЧИЛАРГА БАҒИШЛАНАДИ

Ўзбекистон жамоатчилиги республика педагогларини уларнинг байрами — Ўқитувчилар куни муносабати билан самимий муборакбод қилди. Тошкентда Алишер Навоий номли опера ва балет театрида тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Бу йиғилиш шу кунларда ёш авлодга таълим бераётган кишиларнинггина эмас, балки шунигдек, бир вақтлар мактаб ўқувчиси бўлган кекса авлоднинг ҳам шонли байрамига бағишланган эди.

КПСС XXV съездининг ёшларга таълим бериш ва уларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишларини янада такомиллаштириш тўғрисидаги қарори муносабати билан республика ўқитувчиларининг вазифалари тўғрисида Ўзбекистон ССР маориф министрининг ўринбосари Д. Ш. Шарипова доклад қилди.

(ЎзТАГ).

ЙИРИК АНЖУМАН

СССР Фанлар академияси Президиуми, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси президиуми, Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги қарорига мувофиқ Тошкентда шу йил 5-8 октябрь кунлари X Бутуниттифоқ электрон микроскопиясига бағишланган конференция бўлиб ўтади. Бу илмий анжуманга Болгария, Венгрия, ГДР, Польша, Чехословакия, АҚШ, Франция ва Австралиядан меҳмонлар таклиф этилган.

Бизнинг республикамизда биринчи марта электрон микроскопия 1957 йилда қўлланилган эди. Шундан кейин Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг бир қатор илмий-текшириш муассасаларида, медицина институтларининг илмий лабораторияларида қимматли маълумотлар олина бошланди. Ҳозирги кунда республикамизнинг кўпчилик илмий текшириш институтлари, қатор олий ўқув юртлари илмий лабораториялари ва конференцияларида замонавий электрон микроскоплар ёрдамида илмий изланишлар олиб борилмоқда, медицина, биология, химия, ядро физикаси, геология ва бошқа фанлар соҳасида ажойиб кашфиётлар қилинмоқда.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ва республика Соғлиқни сақлаш министрлиги электрон микроскопия ёрдамида илмий изланишлар олиб боришга алоҳида аҳамият бермоқда. Республика Фанлар академиясининг Ядро физикаси, Биохимия, Химия илмий-текшириш институтлари электрон микроскопия туфайли катта самаралар олмоқда. Тошкент Давлат медицина институтида ва бошқа медицина илмий муассасаларида электрон микроскопия ёрдамида катта ҳажмдаги илмий ишлар ўтказилмоқда. Ўқув ишларини янада такомиллаштиришда бу илмий усул жуда қўл келмоқда. Биргина Тошкент Давлат медицина институтининг кафедралари ва лабораторияларида кейинги ўн беш йил ичида ўттиздан зиёд фан докторлари, етмишдан ортиқ фан кандидатларининг етишиб чиқиши, 15 дан ортиқ илмий монографияларнинг яратилиши, ниҳоят Иттифоқимизда «Аъзолар ва тўқималарнинг электрон микроскопияси атласи»нинг яратилиши қувончли воқеадир.

Республикамиз илм аҳлининг электрон микроскопия фанига қўшаётган салмоқли ҳиссаси назарга олиниб, бу йирик анжуманнинг Тошкент шаҳрида чақирилиши бежиз эмас. Анжуманда Иттифоқимизнинг йирик илмий марказларидан келган олимлар ва чет эллик меҳмонлар беш юздан ортиқ докладлар билан чиқадилар ва мунозарада қатнашадилар. Конференция ишида СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Б. К. Вайнштейн, химия фанлари доктори Г. И. Дистлер, профессор Ю. К. Елецкий, чет эллик олимлардан Х. Бетге (ГДР), В. Фассет, Дж. Родин (АҚШ), Б. Жуфрей (Франция) ва бошқалар иштирок этадилар.

К. ЗУФАРОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, илмий конференция ташкилий комитет раиси ўринбосари.

ТЕРИМДА САМАРАДОРЛИК ВА СИФАТ УЧУН

Ҳамма ҳосилни ўз кучимиз билан йиғиб-териб оламиз

МАШИНАЛАР ШАРОФАТИ

Бир йиллик меҳнатимизга якун ясаладиган вақт келди. Пахта терими жадал давом эттириляпти. Кекса-ёш, хотин-эркак, хуллас ишга яроқли кишиларнинг ҳаммаси ё этак боғлаб, ёки машиналар ўриндиғига ўтириб пахта теряпти. Ҳеч ким умумхалқ ишидан четда тураётгани йўқ. Колхозимиз ҳар куни тайёрлов пунктига 4,5-5 процентдан пахта жўнатяпти. Йиллик планни 70 процентдан оширдик. Мавсум охиригача суръатни сира сусайтирмаслик чораларини кўряпмиз.

Шундай долзарб кунларда Наманган областининг Учқўрғон, Тошкент областининг Юқори Чирчиқ районлари меҳнаткашлари «Ҳамма ҳосилни ўз кучимиз билан йиғиб-териб оламиз» деган ташаббус билан майдонга чиқдилар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бу ватанпарварлик ташаббусини маъқуллаб қарор қабул қилди. Биз ҳар икки район меҳнаткашларининг ташаббусини чин юракдан маъқуллаймиз ва унга қўшиламиз.

Пахта терими мавсумий иш, вақтида отини қамчилаган пахтакорлар ютади, кечикканлар ютқазади. Техника етарли бўлмаган кезларда ҳосилни тезроқ териб олиш учун шаҳарлик биродарларимизни, студентларни, мактабларнинг ўқувчиларини ёрдамга чақирар эдик. Энди вазият ўзгариб кетди, колхозлар ва совхозларда етиштирилган «оқ олтин»ни қисқа фурсатда, юқори сифат билан териб олишга етарли «зангори кема»лар, подборщиклар ва бошқа техника воситалари бор. Масалан, бизнинг колхозимизда шу кунларда 57 та зўр қувватга эга бўлган терим машиналари ишлаб турибди. Ҳар бир машина билан кунига 8-10 тоннадан дурдона териляпти. Ёки бошқачасига айтганда, битта механизатор бир кунда ўртача 100 килограммдан пахта терадиган 80-100 кишининг ишини бажаряпти.

Съездлар йилида колхозимиз халқ хўжалик плани бўйича 14.160 тонна «оқ олтин» тайёрлаши керак. Биз ички резервларни ҳисоблаб чиқиб, ҳосилдорликни гектар бошига 45 центнерга кўтариш йўли билан 16 минг тонна пахта тайёрлашга қарор қилдик. Шундан 10 минг тоннасини «зангори кема»ларда йиғиб-териб оламиз. Шуни ҳам айтиш керакки, ҳосилдорликни ошириш ҳисобига ялпи пахта миқдорини ўтган йилдагидан 1.500 тонна кўпайтирамиз.

Ўнинчи беш йиллик — самарадорлик ва сифат беш йиллигидир. Биринчи йилдан бошлабоқ самарадорликни ва сифатни муттасил ошириб бориш ҳақида бош қотирмоғимиз керак. 1976 йилда ялпи пахтанинг асосий қисмини биринчи сортларга топширамиз, бунга шубҳа йўқ. Лекин келаси йиллар ҳақида ҳам ҳозирдан ўйлашимиз лозим. Беш йиллик план бўйича ҳар йили 90-95 процент пахтани юқори сортларга топширишни планлаштирганмиз. Бу мақсадга эришишнинг ягона йўли машина теримини кучайтиришдир.

Машиналарга зўр берсак, меҳнат унумдорлиги кўтарилади, пахтани қора совуқ тушиб, ёғингарчиликлар бошлангунча йиғиб-териб оламиз, сорт юқори бўлади, катта иқтисодий фойда кўрамиз. Пахтакорларимиз, хусусан механизаторларимизнинг даромади ортади, колхозимизнинг экономикаси мустаҳкамланади. Бу йил машиналар шарофати билан ўтган йилдагидан 25-30 процент кўп даромад олишни кўзда тутмоқдамиз.

Теримни тезлатишимиз керак. Бундан муҳим вазифа йўқ. Чунки кўсаклар ёппасига очилиб кетди, пахта чаноқларга сиғмаяпти. Вақтида йиғиб-териб олмасак, ерга тўкилиб исроф бўлади, сортга доғ тушади. Бунга йўл қўйишимиз мумкин эмас. Чунки ҳозирги чаноқларда кулиб турган пахтани бунёдга келтиргунча жуда кўп меҳнат, маблағ, ўғит, сув, техника қуввати сарфлаганмиз, ҳар чаноқ пахтада деҳқонларимизнинг қалб қўри бор.

Биз ҳосил чўғини ҳисобга олиб, пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини 7 октябрга бажаришга қарор қилдик. Илғор бригадаларимиз рапорт бера бошладилар. Масалан, 55 та бригададан 24 таси 3 октябрь куни ғалаба рапортига имзо чекди, қолганлари 5 октябрда маррага етади. Биз халқ хўжалик планини бажариш билан чекланмаймиз, 16 минг тонналик марра эгаллангандагина план бажарилди деб ҳисоблаймиз.

Акром Бобоёров, Мирза Назаров, Ўрозали Ҳусанов, Йўлдош Шоймардонов, Озода Бозоровалар бошлиқ пахтачилик бригадаларининг аъзолари ҳозирдаёқ гектаридан 35 центнердан 41 центнергача хирмон кўтариб, йиллик маррага етиб келдилар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳанифа Орзиқулова бошлиқ бригада эса илғорлар отрядига моҳирлик билан бошчилик қилмоқда.

Ғалабага қандай қилиб эришилди? Бу бригадаларда етиштирилган ҳосилнинг ҳаммасини машиналарда териб олиш планлаштирилган эди. Механизаторлар ўз сўзларининг устидан чиқдилар. 35-41 центнерлик «оқ олтин» хирмони фақат бункерлардан тўкилган пахта ҳисобига қад кўтарди. Бу бригадаларда умуман теримда қўл кучи ишлатилмайди. Демак четдан хашарчилар йўллашга эҳтиёж йўқ, ҳосилдорликни гектар бошига 50-55 центнерга етказиш илғор бригадалар аъзоларининг шарафли ишига айланди.

Машиналаримиз юқори унум билан ишлаяпти. Ҳисоб-китобларга қараганда 57 машинани узлуксиз икки сменада ишлатсак, 15 октябрга қадар борлиқ ҳосилни тўла йиғиштириб олишимиз мумкин. Тўғри, бункерлардан ҳар доим ҳам бир хил — кўп пахта тўкилавермайди. Лекин социалистик мажбуриятимизни бажармагунча суръатни пасайтиришга асло ҳаққимиз йўқ, аксинча кўтаришимиз керак. Ҳозир кунига машиналарда 7 процентдан пахта терилаётган бўлса, энди 10 процентга чиқарамиз.

Механизаторларимизнинг ҳалол хизматидан мамнунмиз. Улар хирмонга қут-барака киритяпти. Мавсумда 200 тонна ва ундан ошириб пахта териш мажбуриятини олган М. Аҳмедов, Н. Алимардонов, А. Норов, Ф. Турдиев, Х. Холмирзаев ва бошқалар 12-13 тоннадан пахта термоқдалар. Шуниси ҳам эътиборга лойиқки, механизаторларимиз ҳосилни чамалаб кўриб, мажбуриятларини қайта кўриб чиқдилар ва 250-300 тонналик чўққига чиқиш ҳақида оширилган мажбуриятлар олдилар.

Биз ўз теримчиларимизнинг хизматларини юксак баҳолаймиз. Улар тонг саҳардан қош қорайгунча пахтазорларда жавлон уриб меҳнат қилмоқдалар, туш пайтида мириқиб ҳордиқ чиқармоқдалар. Маданий-маиший шароит тўла яратиб берилган. Ҳеч ким озиқ-овқат, чой, мева-чева ҳақида ўйламасдан, фақат терим суръатини ошириш ҳақида бош қотиряпти. Чунки ҳамма нарса муҳайё этилган. Далаларимизда ўртача 4.500 киши этак боғлаб пахта теряпти, илғор теримчиларимиз хирмонга кунига 200-255 килограммдан пахта топширяпти.

Теримчиларимиз ва механик - ҳайдовчиларимизнинг ғайрат-шижоати борлиқ ҳосилни ўз кучимиз билан шаҳардан ёрдамчилар сўрамасдан териб олиш мумкинлигидан далолат беряпти. Бунинг учун катта резервларга эгамиз.

Терим машиналари иш унумини 25-30 процент кўтарамиз, ҳамма машиналарни тўла қувват билан икки сменада ишлатамиз. Илғорларни рағбатлантириб борамиз, нисбатан орқада қолаётганларга кўмаклашиб, олдинги сафдагиларга етиб олишларини таъминлаймиз.

Теримчиларимиз ўртача 65-70 килограммдан пахта теряпти. Бу унчалик юқори кўрсаткич эмас. Мусобақани кучайтириб, ҳар бир теримчининг кунига 80-100 килограмм пахта теришига эришамиз. Иккинчи даражали ишлар билан банд бўлган кишиларнинг ҳаммасини теримга сафарбар этамиз.

Пахта исрофгарчилигига қарши қаттиқ курашамиз. Машина теримидан кейин пайкалларга подборщикларни соламиз. Уларни ремонтдан аллақачонлар чиқариб, шайлаб қўйганмиз. Подборщиклар тўла қувват билан ишлатилгач, қўл кучига ҳожат қолмайди.

Колхозимиз меҳнат аҳли жуда астойдил тер тўкиб меҳнат қиляпти. Жами ҳосилни ўз кучимиз билан йиғиштириб олсак, катта иқтисодий фойда кўрилишини ҳаммамиз яхши тушунамиз. Шундай экан, теримчилар ва механик-ҳайдовчилар ғайратини оширмоғимиз керак. Учқўрғон ва Юқори Чирчиқ районларининг меҳнаткашлари яхши ташаббус билан майдонга чиққанликларини яна бир карра такрорлаш билан бу ташаббусни ҳамма жойда кенг қўллаш зарурлигини таъкидлаб ўтамиз.

Она-Ватан колхозимиздан яқин фурсатда 16 минг тонна пахта қабул қилиб олади. Бунга шубҳа йўқ.

Бобомурод ОМОНОВ,
Сурхондарё область, Сариосиё районидаги «Коммунизм» колхози раиси, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати.

ХОРАЗМ ОБЛАСТИ. Шовот районидаги Чкалов номли колхоз меҳнаткашлари етиштирилган ҳосилнинг 70 процентдан ортиғини машиналар ёрдамида териб олишга аҳд қилишган. Суратда: колхознинг илғор механик-ҳайдовчиси Шариф Қурбонов.

К. Отаев фотоси, (ЎзТАГ).

МЕХАНИЗАТОРЛАР ТЕЛЕГРАММАСИ

ШИЖОАТ КЎРСАТАЙЛИК

Гагарин районидаги «Пограничник» совхозининг механизатори П. ШУКУРОВга

Мен шу кунгача машинада 200 тонна пахта терганимни сизга қувонч билан хабар қиламан. Бункерлардан тўкилган пахтанинг ҳаммаси юқори сортга қабул қилинди. Терим бошланган дастлабки кунларда 6-7 тоннадан пахта терган эдим, эндиликда суръатни 12-15 тоннага кўтардим. «Зангори кема» сифатли ремонт қилингани учун тўхтовсиз ишлаяпти, меҳнат унумдорлиги кўтариляпти.

Биз механизаторлар бир-биримизнинг ишимизни кузатиб боришимиз, тажрибаларимизни ўртоқлашиб туришимиз керак. Ҳозир пайкалларда кунларни тунларга улаб меҳнат қилинадиган фурсат келди. Шижоат кўрсатиб ишлайлик. Сафдошларимиздан Денов районидан У. Каримов, Соатмурод Нормуродов, Аваз Алимардонов, Турди Қулибоевлар ҳам 170-200 тоннадан пахта теришибди. Бошқа механизаторларни ҳам теримда биз билан тенглашишга чақирамиз. Сафимизда қолоқлар, суст ишлайдиганлар бўлмасин. Шунда дала гвардиячилари деган шарафли номни оқлаймиз.

Сизга терим суръатини соат сайин оширишда янги муваффақиятлар тилайман. Ўз тажрибаларингизни сафдош ҳамкасб дўстларингизга ўргатиб, ялпи юксалишга эришасизлар, деган умиддаман.

Б. ЭРНАЗАРОВ,
Шўрчи районидаги «Ўзбекистон» совхози механизатори.

ШАРАФЛИ БУРЧИМИЗ

Шўрчи районидаги «Ўзбекистон» совхозининг механизатори Б. ЭРНАЗАРОВга

Менга йўллаган телеграммангизни олдим. Қисқа фурсатда машинада 200 тонна пахта терганингизни эшитиб, ғоят да хурсанд бўлдим. Мен ҳам шу кунгача бункерлардан 280 тонна пахта тўкдим. Машинамнинг иш унуми яхши бўляпти, пахта биринчи сортга қабул қилиняпти. Кунлик ўсишда сиз билан тенглашишга бел боғладим.

Мен билан ёнма-ён ишлаётган механизаторлардан Донахол Салимжонова, Қўчқор Салимжонов, Чори Ҳайдаровлар ҳам 170-180 тоннадан пахта терганини айтиб ўтаман. Ҳаммамизнинг фикр-хаёлимиз, куч-ғайратимиз ҳалол меҳнат билан етиштирган дурдонамизни тезроқ йиғиб-териб олиб, юқори сортлар билан давлатга топширишга қаратилган. Бирорта механизатор бу ишдан четда тургани йўқ. Фақат меҳнат унумдорлигини кўтаришимиз, машиналар нималарга қодир бўлса, шунга эришишимиз керак. Вазият шуни тақозо этяпти.

Лекин қўшниларимизда аҳвол унча яхши эмас. Барглар тўла тўктирилгани, кўсаклар ёппасига очилганига қарамай айрим совхозларнинг механизаторлари суръатни кўтаришмаяпти. Машиналар қувватидан тўла фойдаланилмаяпти. Ҳозир сукут сақлаб ўтирадиган вақт эмас, ғайрат-шижоат кўрсатадиган фурсатдир. Улар ҳам сиз билан бизга тенглашадилар. Бунга шубҳа йўқ.

Хирмонингиз баракали бўлсин.

П. ШУКУРОВ,
Гагарин районидаги «Пограничник» совхози механизатори.

ФАКТ ВА ШАРҲ

ҚИЗИҚАРЛИ ТАЖРИБА

Сирдарёдаги тайёрлов пунктида пахтани қабул қилиб олиш янгича ташкил этилган. Пахтани йиғиштириб оладиган ҳар бир бригада ҳосилни мустақил равишда топширади. Бунга қадар терилган хом ашё хўжаликнинг умумий хирмонига топширилар эди, у ердан эса «аралашган ҳолда» пахта пунктига жўнатиларди.

ЎзТАГ мухбири Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлиги тайёрлаш бошқармасининг бошлиғи Р. З. Каримовдан бу фактни шарҳлаб беришни илтимос қилди.

— Тошкент, Андижон, Сирдарё областларидаги бир қанча тайёрлов пунктларида «оқ олтин»ни қабул қилиб олишнинг бригада усули қўлланилди. Бу усул хўжаликдаги ишлаб чиқариш бўлимларидан ҳар бирининг иш сифатини алоҳида-алоҳида ҳисобга олиш имкониятини беради. Эндиликда қабул пунктларида бригадаларнинг ҳаммасида ҳисоб варақалари юритилади. Бу варақаларга пахтанинг ифлосланиш даражаси, намлиги, сорти анализ қилиниб, унинг натижалари мунтазам равишда ёзиб борилади.

Албатта, бу лаборатория ходимларининг ишини анча оширади. Агар улар илгари пахта етказиб берувчи хўжаликларнинг сонига қараб анализларнинг иккита-учта ҳисоб дафтарини юритган бўлсалар, эндиликда корхонада «бундай катта бухгалтерия» йигирматадан ортиб кетди. Бунинг устига тағин йил охирида ҳар бир бригада бўйича алоҳида-алоҳида ҳисоб-китоб қилинади. Лекин қўшимча ташвишлар ўзини оқлайди. Бу янгилик бригадаларнинг олий нав пахта топширишдан манфаатдорлигини кескин оширади. Эндиликда пахтанинг сифатига қараб улар билан ҳисоб-китоб қилинади, ваҳолонки илгари аслида бу кўрсаткич ҳисобга олинмасди. Бундан ташқари хўжаликларга фақат кўп пахтагина эмас, балки аъло сифатли ҳосил етиштирган коллективларни аниқлаш имконияти ҳам туғилади.

Пахта тозалаш саноати марказий илмий тадқиқот институтининг мутахассислари бизга бу экспериментни ўтказишда кўмаклашмоқдалар.

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ 300 ТОННА САБЗАВОТ

ПАЙАРИҚ, [«Совет Ўзбекистони» мухбиридан телефон орқали]. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Қозоғистон партия-хўжалик активи кенгашида сўзлаган ёрқин нутқидан илҳомланган район сабзавоткорлари халқ хўжалик планини ошириб адо этдилар. Пландаги 3185 тонна ўрнига 3200 тоннадан зиёд сабзавот етиштириб берилди. Бу улкан ғалабага Куйбишев номли, Навоий номли, «Ленинизм», «Коммунизм», «Партия XXII съезди» колхозларининг азамат меҳнаткашлари муносиб ҳисса қўшдилар.

Сабзавоткорларимиз, — деди район партия комитетининг биринчи секретари Х. Сайдиев, — давлатга пландан ташқари яна 300 тонна маҳсулот етказиб беришга қарор қилдилар. Сабзавот тайёрлаш ва қабул пунктларига жўнатиш қизғин давом этяпти.

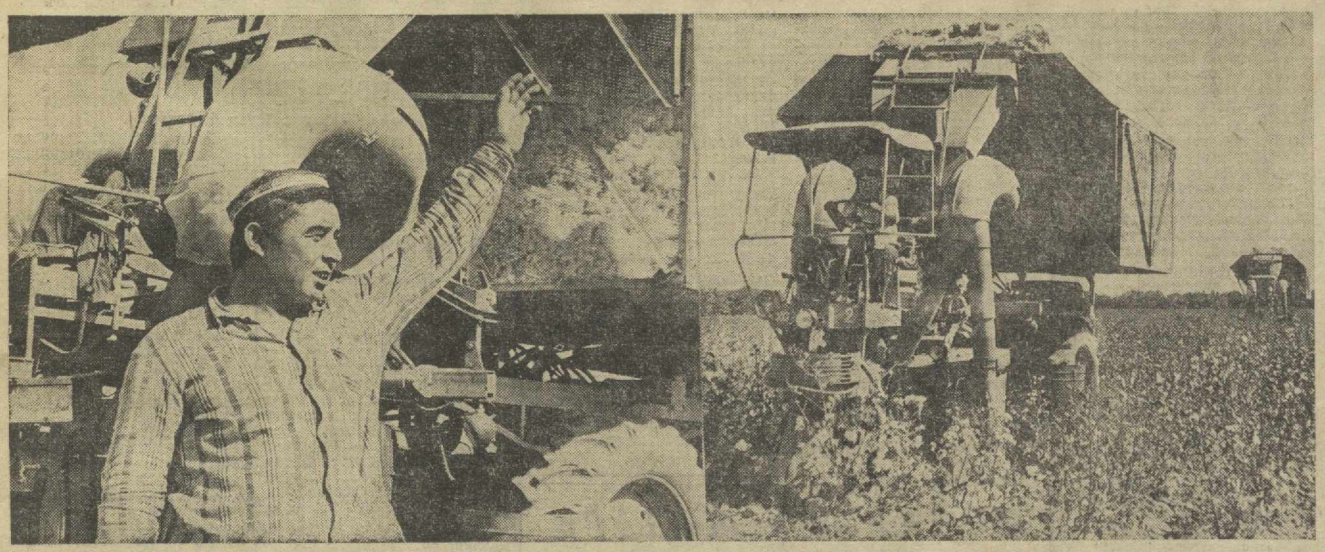

Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхози пахтакорлари шу кунларда социалистик мажбурият ҳисобига ҳосил топширишмоқда. Суратларда (чапдан): колхознинг моҳир механизатори Султон Тошхўжаев ва А. Рихсибоев бошлиқ бригада далаларида машина терими пайти.

З. Қуртнезиров фотолари.

Олтмиш центнерчилар йўқламаси

РЕКОРД ҲОСИЛ ЙЎЛИДА

«Совет Ўзбекистони» газетасининг 1976 йил 21 июль сонида хоразмлик олтмиш центнерчи бригадалар бошлиқларининг хати босилганлиги эсингизда бўлса керак. Бу хатни область партия комитети маъқуллаб, у плакат шаклида нашр қилинган эди. Мухбиримиз ўша ташаббускорларга мурожаат қилди: юксак аҳдга қандай вафо қиляпсиз? Йиғим-теримни жадаллаштириш учун қандай тадбирлар кўриляпти? Марра қачон эгалланади?

Олтмиш центнерчи бригадалар бошлиқларидан айримлари бу саволларга қуйидагича жавоб беришди:

Зариф ҚУРБОНОВ — Боғот районидаги Нариманов номли колхознинг бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони. Биз бутун ҳосилни машинада терадиган олтмиш центнерчилардан миз. Дефолиация кечроқ ўтди. Аммо, сифат яхши, ғўзанинг барги тўла тўкилди. «Зангори кема»лар группаси чаман-чаман очилган пахтазорга шўнғиб, ҳар куни 5-6 процент пахтани бункердан прицепга ағдаряпти. Катта йўлнинг ярмини ҳафтада босиб ўтдик. Марра тобора яқинлашяпти. Октябрнинг охирига бориб рапорт бериш мўлжалимиз бор. Планни эмас, мажбуриятни айтяпман!

Оллом МАТКАРИМОВ — Гурлан районидаги «Коммунизм» колхозининг бригада бошлиғи. Ўттиз центнерли маррани эгалладик. Олтмиш центнер — олдимиздаги юксак довон октябрда забт этилади. Колхозимиз пахта тайёрлашда областда карвонбошилик қилмоқда. Қанотимиз пўлатдан бўлганлиги учун парвозда баландни кўзлаяпмиз. Қўшни «Ленинизм» колхозида олтмиш центнерчи бригаданинг бошлиғи мусобақадошим Каримбой Эркаев сим қоқиб, биздан ўзмоқчи эканлигини айтди. Биз ҳам бўш келмаймиз. Кўрамиз, ким ўзар экан.

Салой ХУДОЙҚУЛИЕВ — Хазорасп районидаги Фрунзе номли колхознинг бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони. Пайкалларда рекорд ҳосил етиштиришда ҳам, уни йиғиб олишда ҳам техника қўл келяпти. Процентни ҳисоблаганда ҳам, центнерни ҳисоблаганда ҳам ҳеч кимдан қолишмаймиз. Мажбурият, яъни олтмиш центнер деганимиз ҳам байрамдан бурун бўлади, октябрга муносиб совға тайёрлаймиз.

Пўлат МАТКАРИМОВ — Шовот районидаги Чкалов номли колхоз комплекс механизациялашган бригадаси бошлиғи. Мен Эшвой чўлидан гапиряпман. Энди чўл эмас, пахта хазинаси. 125 гектар ерда пахта етиштирдик. Олтмиш центнер деб катта кетмабмиз. Ҳосил мўл. Шариф Қурбонов, Қадам Орифжоновлар «Ўзбекистон» машинаси бункеридан ҳар куни ўн тоннадан дур тўкишяпти. Шахдам қадамлар билан маррага етиб борамиз.

Вансёз МАҲМУДОВ — Хонқа районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг бригада бошлиғи. Пахта майдонимиз 76 гектар. Ҳар гектар ерда етиштирилган ҳосил 60 центнердан зиёд бўлса зиёд, кам эмас. Машина теримига районда биринчи бўлиб киришдик. Бутун ҳосилнинг 90 проценти машинада терилади. Планни ўн кунда бажариб, мажбуриятни 20 иш кунида адо этиш учун кураш олиб бормоқдамиз. Қўшни «Правда» колхозида Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қилич Давлатов бошлиқ олтмиш центнерчи бригада биз билан мусобақадош. Манзил сари елкама-елка боряпмиз. Марра—жадаллаганники, соврин—ўзганники!

Ўғилжон НУРУЛЛАЕВА — Қўшкўпир районидаги «Тошкент» колхозининг комплекс механизациялашган бригадаси бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони. Бригадамиз ҳақида гапирадиган бўлсам, мавжуд 110 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 60 центнердан пахта топшириш, бутун ҳосилни машиналар билан териш реал мажбурият. Ваъдамиз қатъий, бунга шубҳаланмаса ҳам бўлади! Аммо, биз фақат бригада ёки колхозни эмас, районни ва областни, республикани ўйлашимиз керак. Пахта тайёрлашда областимиз кейинда юришига асос йўқ. Суръатнинг кўтарилиши эса бизларга, дала гвардиячиларига кўп жиҳатдан боғлиқ. Бутун куч, техникани сафарбар этиб, илғорларга тенглашайлик. Ана шунда республикамизнинг 5 миллион 300 минг тонналик улкан хирмони тезроқ бунёд этилади.

Машҳур пахтакор Ўғилжон Нуруллаеванинг бу фикрини олтмиш центнерчилар бир оғиздан маъқуллашди. Ҳа, ҳозир бутун эл шу эзгу ният билан нафас оляпти. Долзарб дамлар ҳаммани пахтазорга, съездлар йилидаги аҳду паймонни оқлашга чорлаяпти!

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ШОЛИ — ДАВЛАТГА

Республика областлари ва Қорақалпоғистон АССРда шоли ўримининг бориши тўғрисида 1976 йил 4 октябрга бўлган

Маълумот

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда ўрилган шоли; учинчи устун — мавсум бошидан буён (ўриладиган майдонга нисбатан процент ҳисобида).

Хоразм	4,0	63,6
Тошкент	6,2	58,3
Сирдарё	2,6	47,5
Сурхондарё	1,5	40,2
ҚҚАССР	1,0	24,0
Республика бўйича:	2,3	37,3

САВДО ШИЙПОНЛАРГА КЎЧИРИЛДИ

«Пахта республикамизнинг миллий ифтихори, мамлакатимизнинг катта бойлигидир. У она-Ватанимиз қудратига қудрат қўшувчи қимматбаҳо хом ашё. Шунинг учун ҳам Ўзбекистонда яшаб, меҳнат қилаётган ҳар бир инсон фарзанди фахр-ифтихор билан «Мен, пахтакорман!» дейди. Шу кунларда пахтакорлар учун ҳал қилувчи, долзарб дамлар бошланди. Қишлоқларда ёш-яланг, қари-қартанглардан бўлак ҳамма пахтазорга отланди. Республикамизнинг улкан «оқ олтин» хирмонига ҳисса қўшиш иштиёқида барча этак тутиб қатор оралаяпти, чаман бўлиб очилган пахталарни териб, давлатга топширяпти. Сенчи, сен ўзингнинг қандай ҳиссангни қўшяпсан?»

Бу сўзлар Шофиркон район матлубот жамияти коллективининг барча савдо ходимларига қарата қабул қилган мурожаатидан олинди. Жамият ходимлари пахта йиғим-теримида иштирок этиш, пахтакорларга намунали савдо хизмати кўрсатиш юзасидан ажойиб ташаббус билан чиқдилар. Улар областдаги барча матлубот жамиятларига мурожаат қилиб, 90 процент савдо дўкони, ошхона ва чойхоналарни, ишчи кучи ва техника ресурсларини дала шийпонларига кўчиришга чақиришди.

Матлубот жамияти правлениеси ва партия ташкилоти айни кезда 9 колхоз ва 3 совхоз территориялари бўйлаб савдо қилишга 77 та доимий магазинларни, 22 та нархи арзонлаштирилган моллар билан савдо қилувчи дўконларни жалб этди. Беш та автолавка, 16 та сотувчисиз дўкон эса тўғри дала шийпонларининг ўзида пахтакорларга хизмат кўрсатяпти. Қосим Солиев, Рустам Раҳимов, республикада хизмат кўрсатган савдо ходими Анора Абдуллаева, Саъдулла Исматов, Ризо Содиқов каби автолавка, кўчма дўконларда савдо қилаётган ходимлардан пахтакорлар айниқса миннатдор.

Бундан ташқари мавжуд учта пахта қабул қилиш пункти олдида ҳам мавсумий ошхона ва чойхоналар барпо этилди. Колхозчи ва совхозларнинг ишчилари меҳнатдан сўнг мириқиб маданий ҳордиқ чиқаришлари учун дала шийпонлари қошидаги кутубхоналарга 34 та комплект китоб посилкалари жўнатилди. Ўнлаб кўчма китоб магазинлари ҳам пахтакорлар ҳузурида иш кўраётир. Хўжаликлар марказидаги ҳамма магазинларнинг иш соатлари узайтирилди. Колхозларнинг юздан зиёд шийпонларида мавсумий ошхоналар очилди, озиқ-овқат магазинлари ташкил этилди. Улар кунлик иссиқ нон, балиқ, сут маҳсулотлари, сариёғ, маргарин, пишлоқ етказиб туришибди. Илғор теримчилар, механик-ҳайдовчилардан олдиндан заказлар қабул қилиб, уларнинг буюрганларини ўз вақтида етказиш жорий қилинган.

Савдо ходимлари районнинг 45 минг тонналик залворли хирмонига бевосита ҳисса қўшиш мақсадида «Қирққиз чеварлар» бригадасини ташкил этишди. Улар мавсумда 120 тонна пахта териб армуғон этишга сўз беришган. Шу кунгача улар терган пахта 80 тоннага етай деб қолди. Ю. Маликова, С. Очилова, Т. Ҳамроева, З. Усмонова сингари чевар теримчилар ҳар куни 170-200 килограммдан пахта териб хирмонга тўкишяпти.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

АХБОРОТ
ЯНГИЛИКЛАР, ВОҚЕАЛАР

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎзТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАРИДАН

МАРКАЛАРДА ЧУСТ ТАСВИРИ

СССР Алоқа министрлиги Наманган областининг кўркам шаҳарларидан бири — Чуст кўринишлари акс эттирилган почта маркаларини муомалага чиқарди. Маркада шаҳар маданият ва истироҳат боғининг бир бурчаги — қадимий минора ҳамда кўп йиллик чинорлар олдидаги гўзал фаввора акс эттирилган. Бу, қадимий шаҳар тасвири туширилган навбатдаги учинчи маркадир.

ЯНГИ АДРЕСЛАРГА

«Ташсельмаш» заводининг халқ истеъмол моллари цехи ўз маҳсулотини биринчи марта Ўрта Осиёдан ташқарига жўнатди. Ихчам ричагли тарозилар, ҳаваскор боғбон учун ускуналар солинган контейнерлар Россия, Украина ва Белоруссияга жўнатилди. Завод бош конструктори бўлими ҳузуридаги ихтисослашган конструкторлик бюроси цехи «ишлаяпти». Ўқувчининг хонаки партаси — бюронинг энг янги маҳсулотларидан бири бўлади. Уларни ишлаб чиқариш шу йилиёқ йўлга қўйилади.

БУРАТИНО ВА БОШҚАЛАР

Эртакдаги хушчақчақ қаҳрамон Буратино кўпгина кичкинтойларнинг қадрдон дўсти бўлиб қолган. Суюкли мультфильмларнинг персонажлари ҳам Буратино билан бирга болалар ҳузурига меҳмон бўлиб келади: саховатли тимсоҳ Гена, доим иши пачава бўри шулар жумласидандир. «Ташигрушка» фабрикаси мана шу ўйинчоқларни ясаб чиқара бошлади. Полиэтилендан ясалиб, ранг-баранг қилиб бўялган бу ўйинчоқлар кичкинтойларга қувонч бахш этади.

Шу йил фабрика 7 миллион сўмлик «қувонтирувчи» маҳсулотлар ишлаб чиқаради.

РУС МАДАНИЯТИ БАЙРАМИ

11—18 ОКТЯБРДА РЕСПУБЛИКАМИЗДА РСФСР АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ КУНЛАРИ ЎТКАЗИЛАДИ

Республикамиз маданий ҳаётида катта воқеа юз бермоқда. Осиё ва Африка мамлакатлари ёш ёзувчиларининг учрашуви ниҳоясига етгач, кўп ўтмай ўлкамизда РСФСР адабиёти ва санъати кунлари бошланади. Бу улкан маданият байрамига қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Ҳафталик тантаналари Тошкентда бошланиб, республикамизнинг барча область, район марказларида ва қишлоқларида давом этади.

РСФСР адабиёти ва санъати кунлари 11 октябрда Санъат саройида тантанали суратда очилади. Ҳафталикда қатнашмоқ учун республикамизга атоқли ва таниқли ёзувчилар, композиторлар, рассомлар, кинематографчилар, театр ва филармония артистлари, совет эстрадасининг юлдузлари, шунингдек, бир қанча бадиий коллективлар ташриф буюрадилар. Бадиий коллективлар орасида мафтункор санъати билан Иттифоқимизда ва жаҳонда ном қозонган Москва Давлат филармониясининг симфоник академик оркестри, СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофоти лауреати Н. Надеждина раҳбарлигидаги «Берёзка» Давлат академик хореографик ансамбли, Давлат академик рус хор капелласи, РСФСР халқ артисти, РСФСР Давлат мукофоти лауреати Н. Мешко бошчилигидаги Шимолий рус халқ хори, «Росконцерт»нинг камер хори, С. М. Киров номидаги Ленинград Давлат академик опера ва балет театрининг балет труппаси, РСФСРда хизмат кўрсатган артист А. Полетаев раҳбарлигидаги «Боян» рус камер оркестри, РСФСР халқ артисти М. Годенко раҳбарлигидаги Красноярск Давлат рақс ансамбллари бор. Тошкентга СССР халқ артисти, Ленин мукофоти лауреати Людмила Зикина, РСФСР халқ артистлари Эдитта Пьеха, И. Кобзон каби машҳур хонандалар ҳам ташриф буюрадилар.

Ҳафталик кунларида Тошкент ва Самарқанд шаҳарларида болаларга атаб махсус программа намойиш этилади. Тошкентда «РСФСР рассомлари», «РСФСРнинг амалий декоратив санъати» кўргазмалари намойиш қилинади. Шунингдек, пойтахтда бадиий ва сиёсий адабиётлар кўргазмаси ташкил этилади. Самарқанд шаҳрида эса «Болалар чизадилар» деган кўргазма очилади.

Тошкентда РСФСР киностудияларида ишлаб чиқарилган бадиий ва ҳужжатли фильмлар кинофестивали бўлади. Кинофестиваль программасидан сўнгги йилларда яратилган ва кенг томошабинлар оммаси томонидан илиқ кутиб олинган ёрқин фильмлар ўрин олган.

Ҳафталик кунларида шунингдек китоб, пластинка, ёдгорликлар савдоси ташкил этилади.

РСФСР адабиёти ва санъати кунлари қатнашчилари билан республикамиз жамоатчилиги ўртасида бўладиган учрашувлар программаси ҳам ишлаб чиқилди. Меҳмонлар республикамизнинг йирик саноат корхоналарида, фабрика ва завод цехларида, маданият масканларида, олий ўқув юртларида, пахтакорлар ҳузурида бўладилар. Улар бу учрашувларга ўзларининг адабиёт ва санъат, ижод ҳақидаги фикр-мулоҳазалари, тажрибалари, режалари билан файз киритадилар. Янги асарларидан ўқиб берадилар, санъатларини намойиш этадилар.

Шубҳасиз, РСФСР адабиёти ва санъати кунлари республикамиз кишиларини буюк маданиятдан яна бир бор баҳраманд қилади, улуғ рус халқи билан ўзбек халқи ўртасидаги дўстлик ва қардошликни янада мустаҳкамлайди.

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

«МУХБИР»—«КОРРЕСПОНДЕНТ»

Журналнинг сентябрь ойи сони «Ақл-идрок ва қалб меҳнати» сарлавҳали бош мақола билан очилган. Журналнинг бу сонида КПСС XXV съезди делегати, Тошкент трактор заводининг пармаловчиси А. В. Федюшинага минбар берилган. У журнал мухбири билан бўлган суҳбатида мураббийлик масъулияти ҳақида ҳикоя қилади. «Беш йиллик ва матбуот» рубрикаси остидан «Кашкадарьинская правда» газетасининг редактори П. Комиренконинг «Илғорлар тажрибасини тўлароқ очиб берамиз», Ульянов район «Ленинчи» газетаси турмуш ва маданият бўлимининг мудири Э. Ҳамроевнинг «Қишлоққа — шаҳар қиёфаси», Боёвут район «Ленин байроғи» газетасининг бўлим мудири Қ. Хидировнинг «Газетада жанговарлик» сарлавҳали мақолалари ўрин олган. «Ферганская правда» газетаси саноат бўлимининг мудири Г. Неклессанинг «Севимли мавзу» сарлавҳали мақоласида журналистнинг ихтисослашиши ҳақидаги ўй-фикрлар баён қилинган.

«Район матбуоти» рубрикаси остида Денов район «Ғалаба учун» газетасида совхозлар фаолиятини ёритиш тажрибаси билан танишиш мумкин. Журналда О. Апухтиннинг Республика плакат кўргазмаси ҳақидаги ўйлари, «Ўқув ва ижод» рубрикаси остида ижодий изланиш ва ҳамкорлик ҳақидаги мақолалар босилган. Журналнинг бу сонида, шунингдек, журналист ва фотомухбирларнинг ижодидан намуналар, редакция почтасидан берилган қизиқарли корреспонденция ва лавҳалар, «Пролетарий» большевистик газетасининг биринчи сони чиққанининг 70 йиллиги муносабати билан босилган мақола билан танишиш мумкин.

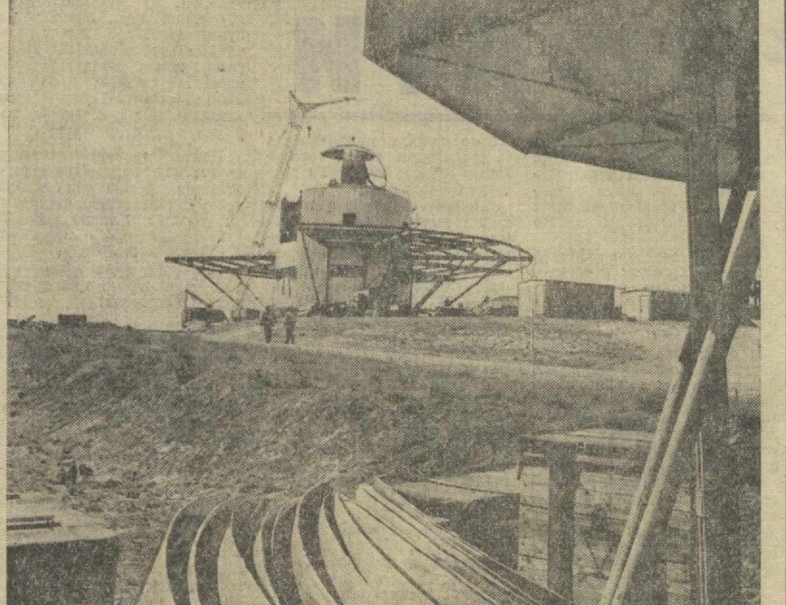

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ. Яккабоғ тоғида — денгиз сатҳидан 2750 метр баландликда Майданак обсерваторияси жойлашган. Ҳозир бу ерда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси астрономия илмий-тадқиқот институти илмий ходимларидан Николай Килячков ва Василий Бруевичлар томонидан яратилган 128-каналли анализатор синовдан ўтказилмоқда. Суратда: Майданак обсерваторияси участкаларидан бири.

Н. Содиқов фотоси. (ЎзТАГ).

Реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

МИРЗО УЛУҒБЕК НОМИДАГИ САМАРҚАНД ДАВЛАТ АРХИТЕКТУРА-ҚУРИЛИШ ИНСТИТУТИНИНГ

ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИ

1976—77 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов бўлимига ўрта мактабни битиргандан кейин, камида бир йил ишлаб чиқаришда қатнашган ишчилар ва колхозчилар ҳамда ҳарбий хизматдан қайтган кишилар, иш жойларидан ёки ҳарбий қисмдан характеристика ва йўлланма билан қабул қилинадилар.

Тайёрлов бўлимига саноат, қурилиш, транспорт, алоқа корхоналари, колхоз ва совхозлар ўз ишчиларини ҳамда колхоз аъзоларини умумий мажлислар қарорлари асосида юборадилар.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: ректор номига ёзилган ариза, ўрта маълумот тўғрисида ҳужжат (асли), иш жойидан ёки ҳарбий қисмдан йўлланма, ишлаб чиқариш характеристикаси, меҳнат дафтарчасидан кўчирма, 286-форма медицина справкаси, 3х4 см. ҳажмдаги 6 та фотосурат, турар жойидан справка.

Паспорт ва ҳарбий гувоҳномалар шахсан кўрсатилади.

Кирувчилар қабул комиссиясидан ўтганга қадар иш жойидан озод бўлмаслиги керак. Кирувчилар билан математика ва физика фанидан суҳбат ўтказилади. Архитектура мутахассислигига кирувчилар расм чизадилар. Тайёрлов бўлими архитектура, саноат ва граждан қурилиши, газ таъминоти ва канализация ҳамда қурилишни ташкил қилиш экономикаси факультетлари учун студентлар тайёрлайди. Қабул қилинганлар 40 сўм миқдорида стипендия ва узоқдан келганлар ётоқхона билан таъминланади. Ўқиш муддати 8 ой, ўқишлар 1 декабрдан бошланади.

Тайёрлов бўлимининг битирув имтиҳонларини муваффақиятли топширганлар кириш имтиҳонисиз биринчи курсга қабул қилинадилар.

ҲУЖЖАТЛАР 25 НОЯБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ҳужжатлар қуйидаги адресда қабул қилинади: Самарқанд шаҳар, Лолазор кўчаси, 70-уй, СамГАСИ тайёрлов бўлими.

Тошкент Қишлоқ хўжалик институтининг

ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИ

1976—1977 ўқув йили учун

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Институтнинг тайёрлов бўлимига колхозлар, совхозлар ва ҳарбий қисмларнинг қўмондонлиги йўлланмаси билан юборилган илғор колхозчилар, ишчилар, СССР Қуролли Кучлари сафларидан запасга бўшатилган ўрта маълумотли кишилар қабул қилинадилар.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар мактабни битирганларидан кейин камида бир йил ишлаган бўлишлари керак.

Институт қуйидаги ихтисослар бўйича мутахассислар тайёрлайди: агрономлар, агрохимиклар ва тупроқшунослар, мева ва сабзавоткорлар, ипакчилар, ўсимликлар ҳимояси бўйича агрономлар, иқтисодчи-ташкилотчилар, қишлоқ хўжалигида бухгалтер-иқтисодчилар, ўрмон хўжалиги инженерлари ва зооинженерлар.

Тайёрлов бўлимининг тингловчилари стипендия ва ётоқхона билан таъминланадилар, корхоналар томонидан йўлланма блан келганлар 15 процент оширилган стипендия оладилар. Тайёрлов бўлимини муваффақиятли тугаллаб, битириш имтиҳонларини яхши топширган кишилар институтнинг биринчи курсига кириш имтиҳонларисиз қабул қилинадилар.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар ректор номига ёзилган ариза билан бирга белгиланган намунали йўлланма, умумий йиғилиш протоколидан кўчирма, ўрта маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), корхона раҳбарлари тасдиқлаган характеристика (уч имзоли), медицина справкаси (286-форма), 3х4 см. ҳажмдаги 6 та фотосурат, меҳнат дафтарчасидан кўчирма топширадилар.

Аризалар 10 ноябргача қабул қилинади.

Суҳбат — 15 ноябрдан 25 ноябргача ўтказилади.

Тингловчилар составига қабул қилиш — 25 ноябрдан 30 ноябргача ўтказилади.

Ўқиш муддати — 8 ой.

Машғулотлар — 1 декабрдан бошланади.

Қуйидаги адресга мурожаат этилсин: 700183, Тошкент шаҳри-183, Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг тайёрлов бўлими. Телефон 62-25-07.

МОСКВАДАН ХАТ

ЖАНГОВАР МАВЗУГА САДОҚАТ

Яқинда қадрдон дўстим, ўзбек адиби Адҳам Раҳмат билан Москвада, СССР Ёзувчилар союзида кўришдик. Бу ерда унга А. Фадеев номли фахрий кумуш медаль ва диплом топширилиши керак эди. Бадиий ижодда қаҳрамонлик-ватанпарварлик мавзуини ишлашда катта хизматлари учун машҳур совет ёзувчиси А. А. Фадеев номи билан аталган олтин ва кумуш медалларга тавсия қилинган бир гуруҳ ёзувчилар бу ерга ташриф буюришиб, медалларини аллақачон олишган, Адҳам Раҳмат эса бетоблиги сабабли бу маросимга ўз вақтида келолмай қолган эди. Фақат шу йилнинг 16 августида, тантанали вазиятда, СССР Ёзувчилар союзининг биринчи секретари Г. М. Марков ва бошқа қатор таниқли сўз санъаткорлари иштирокида СССР Ёзувчилар союзи секретари Ю. П. Верченко Адҳам Раҳматга фахрли медални ва дипломни тақдим этди.

Адҳам Раҳмат ўз ҳаётида ғоят бахтли дақиқа ҳисобланган ана шу маросимга ташриф буюрган атоқли адибларга қизғин сўзлар билан мурожаат қилиб қалб миннатдорчилигини изҳор этди, ўзига билдирилган юксак ишончни фаол ижодий меҳнат, янги китоблар билан оқлашга ваъда берди.

Ўша куни биз узоқ суҳбатлашдик, адиб кечган ҳаёти ва ёзган асарлари ҳақида сўзлади, ижодий режалари ҳақида тўлиб-тошиб гапирди. Мен эса унинг сўзларини эшитиб, ичичимдан қувониб ўтирдим. Ростини айтганда ҳам, Ўзбекистон ва унинг адабиёти билан кўпдан қалин дўстлик ришталари билан боғланганлигим учун бўлса керак, ўзбек ёзувчиларининг ҳар бир ижодий ютуғи мени ҳамиша қувонтириб келади.

Адҳам Раҳмат тўғрисида ҳайрон қоларли даражада кам ёзилган. Аслида у ҳозирги кун ўзбек адабиётининг истеъдодли намояндаларидан биридир. Уруш ветерани бўлган Адҳам Раҳмат айни пайтда кўп миллатли совет адабиётининг ҳам ветеранларидан ҳисобланади. У Ёзувчилар союзи аъзолигига тарихий 1934 йилда — совет ёзувчиларининг I-Бутуниттифоқ съезди чақирилган кунларда қабул қилинган эди.

Мен ҳамиша шунинг учун ҳам тан бераманки, Адҳам Раҳмат, ғоят меҳнатсевар, ҳормас-толмас инсон, ҳарбий-ватанпарварлик мавзуига чуқур ва сўнмас садоқатли ижодкор.

АДҲАМ РАҲМАТ ИЖОДИ ҲАҚИДА ЎЙЛАР

Ўз адабий фаолиятининг бошларида у пахта — «оқ олтин» ҳақида, ўзбек меҳнаткашлари ҳақида шеърлар ёзди. Асосан болалар учун ижод қилди.

Улуғ Ватан уруши унинг кейинги ижодининг бош йўналишини белгилаб берди. Ўша жанговар йиллардан бошлаб А. Раҳмат асарлари қаҳрамонлик пафоси ва драматизм билан нафас ола бошлади. А. Раҳмат ҳозир ҳам ўзини «ҳарбий ёзувчи» ҳисоблайди.

— Биласизми, — дейди у,— сўнгги йилларда ёзган асарларим ҳақида справка топшираётиб, бир нарсага ўзим ҳайрон қолдим: Ғалабамизнинг ҳар йилги байрамини биттадан китоб билан қаршилабман. Фашистлар Германияси устидан қозонилган ғалабанинг 30 йиллиги нишонланган кунларда ўттизинчи китобимни ўқувчиларга ҳадя қилдим...

Бундай ижодий мунтазамликка ҳавас қилмасдан бўлмайди. Юрий Олеша қачонлардир: «Бирон сатр битилмаган кун бўлмасин!» деган экан. Адҳам Раҳматнинг шиори эса — ҳар йили бир китоб! Дарвоқе, бу китобларнинг ҳаммаси ҳам ҳалол меҳнат ва истеъдод билан яратилган. Уларнинг ҳар бири икки уруш — граждан ва Улуғ Ватан уруши солномасидан ўзига хос янги саҳифа очади.

Адҳам Раҳмат китоблари номларининг ўзиёқ уларнинг моҳиятини англатиб туради: «Қаҳрамонлик қиссаси», «Жанговар йиллар», «Генерал Собир Раҳимов», «Генерал Файзулла Норхўжаев», «Бизнинг генераллар», «Шинелли қизлар», «Мардлик мактаби» ва ҳоказо... Бу китобларнинг қаҳрамонлари — граждан уруши, айниқса, Улуғ Ватан уруши йилларида жасорат намуналарини кўрсатган ўзбек халқининг севикли ўғил-қизлари, қўмондонлари ва оддий жангчилари.

Яқинда ҳаётдан бевақт кўз юмган, аммо ўз китоблари, матбуотдаги чиқишлари билан ўлмас граждандлик жасоратини қолдириб кетган, асарларида совет кишиларининг Улуғ Ватан урушидаги қаҳрамонликлари ва ёрқин инсоний фидокорликларини тараннум этган севикли адибимиз Сергей Смирнов ўтган йили Ўзбекистонга келган эди. Атоқли ўзбек адиби Ҳамид Ғулом унга мурожаат қилиб, Ўзбекистон ҳам «ўз Сергей Смирновига эга», у сизнинг изингиздан бориб, ҳужжатли прозада мароқли қалам тебратиб келаётган адибларимиздан, деган эди.

Ҳамид Ғулом айни ҳақиқатни айтган эди: А. Раҳмат Ўзбекистон фарзандларининг Улуғ Ватан урушидаги иштирокига доир янги фактларни, янги қаҳрамонларни кашф этмоқда, ажойиб тақдирли кишилар таржимаи ҳолининг теран қатламларини бадиий тадқиқ этмоқда. Шу жиҳатдан у Сергей Смирновнинг ёрқин тимсолини ўзига намуна қилиб олди, унинг йўлини муносиб давом эттирмоқда.

Аслида унинг ўзи фронтчи-журналист. Урушнинг дастлабки кунларидан бошлаб Совет Армиясида хизмат қилди. Фронт газеталарида ишлади, жангчи-журналистлик тажрибаси унинг ёзувчилик йўлини ҳам белгилади.

Мен уни яқинда рус тилида нашр этилган «Казак из Ташкента» ва «Мужеству не занимать» номли китобларини зўр иштиёқ билан ўқиб чиқдим. Бу китоблардан биринчисининг қаҳрамони — собиқ батальон комиссари, Кубань казакларидан ташкил топган отлиқ гвардия полкида сиёсий ишларни бошқарувчи ажойиб жангчи Исмоил Салимов билан танишиш бахтига муяссар бўлдим. Китобдан аён бўладики, И. Салимов сиёсий ходимликдан ташқари ўткир қиличбоз ҳам бўлган. Бежизга саркарда Будённий унга лутфан ўз қўли билан қилич ҳадя этмаган. У жангларда мардлик ва жасорат намуналарини кўрсатган. Менга эса у ғоят очиқ кўнгил, олижаноб, ростгўй одам бўлиб туюлди.

У жароҳатланиб, госпиталга тушгач, ҳалок бўлди, деган гап тарқалган. Бироқ қуролдош дўстлари унинг ҳаёт эканлиги ва Тошкентда ишлаётганидан дарак топишади. Ўшандан буён улар ўртасида хат узилмайди. Унга собиқ дивизия командири, ҳозир марҳум генерал Ягодин ҳам узлуксиз хат ёзиб турарди... Шуларни эсларкан, И. Салимов таажжубдан елка қисиб: «Улар менинг тирик қолганимни қандай билишди экан-а? Мени қандай топиб олишди?» деб ўзидан сўрагани-сўраган.

У кубанликлар меҳмони бўлди, улар ҳам Исмоил Салимов даргоҳига келиб туришади. Улан-Удэлик собиқ жангчи, миномёт батареяси командирининг сиёсий ишлар бўйича ўринбосари С. Хандажапов ҳам унинг қалин дўсти. Шу йил Ғалаба куни арафасида И. Салимов билан биргаликда радио олдида ўтириб, у билан «Давай, закурим» номли фронт қўшиғини тингладик. Бу қўшиқни улан-удэлик жанговар дўстлари И. Салимов учун махсус бағишлаб эшиттиришни сўрашган. Салимов ўз руҳига ниҳоятда яқин ва қалбига азиз мазкур қўшиқнинг ҳар бир сўзини бутун вужуди кулоққа айланиб тинглар экан, лаблари беихтиёр титради, кўзларида ёш қалқиди ва мен тағин унинг таажжубланиб айтган сўзларини эшитдим: «Нега улар мени мунчалик эъзозлашади? Улар шунчалик тан берадиган нима иш қилибман? Бор-йўғи бирга хизмат қилганман, жанг қилдим...».

Эҳтимол, аслида, уларнинг мана шу «бирга хизмат қилганлиги, жанг қилганлиги» кўп нарсани англатар?! Жанговар биродарлик қондошликдан ҳам кучлироқ ҳис-туйғу бўлса, ажаб эмас. Зотан, бу ҳис-туйғуларнинг ўзи ҳам қон билан муҳрланган.

Мана шундай оддий, камсуқум инсон ва шавкатли жангчи, «тошкентлик казак»нинг ҳаётий реал образини жангчи-журналист ва адиб Адҳам Раҳмат ўз китобида чуқур муҳаббат ва ҳассослик билан чизиб беради.

Адҳам Раҳмат ижоди учун энг характерли нарса унинг халқлар дўстлиги мавзуига беҳиҳоят садоқатидир. Адибнинг барча китобларида ютуқ, ғалаба Ватанимиздаги жамики халқлар вакилларининг ўзаро ҳамкорликдаги курашининг, умумхалқ қаҳрамонлигининг самараси сифатида кўрсатилади. У интернационалист-адиб, агар унда бу ноёб ҳис-туйғуни Октябрь революцияси шакллантирган бўлса, Улуғ Ватан уруши toблади, вояга етказди.

Адҳам Раҳмат етмиш ёшни қоралаб қолди. Аммо бу ажойиб инсон, уруш ветерани, ўзбек ҳарбий ҳужжатли прозасининг талантли намояндаси билан суҳбатлашиб қоларкансан, уни ҳеч-ҳеч етмишнинг довонига бориб қолган киши деб ўйламайсан. Ўша-ўша оташин, серғайрат, ўт-олов, ижодий руҳ ва катта режалар билан тўлиб-тошиб яшаётган ёзувчи Адҳам Раҳмат. Адиб яқинда «Олтин Юлдуз кавалерлари» китобини нашрга топширди. Ўзбекистонлик Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари ҳақида ҳикоя қилувчи бу китобини у Улуғ Октябрь Социалистик революциясининг 60 йиллигига бағишлади.

Келинг, биз ҳам адибни А. А. Фадеев номли фахрли нишон билан бутун китобхонлари номидан қизғин табриклаймиз, унга янги ижодий ютуқлар тилаб қоламиз.

Юрий КАРАСЕВ,
рус адабиётшуноси.

СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ФУТБОЛ

НАВБАТДАГИСИ НИМА БЎЛАРКИН

Яна беш-олти ўйиндан кейин биринчи лига командалари ўртасидаги мамлакат чемпионати ниҳоясига етади. Кучлилар даврасидан «жой олиш»га чоғланган тўрттала коллектив ўтган турда, велоспортчилар ибораси билан айтганда, оралиқ масофани сақлашга ҳаракат қилдилар. Демак, икки йўлланма учун улар ўртасида «пойга» давом этади.

Тошкентнинг «Пахтакор» командаси Ригада маҳаллий «Даугава»ни 2:1 ҳисобида ютиб, мақсад йўлида яна бир довон ошди. Тўпларни пахтакорчилардан Чуркин ва Федоров киритди. Лекин учинчи ўринни бериб қўйишни истамаган «Таврия» ўз майдонида Краснодар футболчиларини рекорд натижа (8:1) билан мағлубиятга учратди. Олмаоталиклар Запарожье шаҳрида «Металлург» дарвозасига жавобсиз қўш тўп киритиб, яна икки очкога бойидилар. Ўз майдонида Оржоникидзенинг спартакчилари билан дуранг (0:0) ўйнаган «Нефтчи»да очко 48 тага етди. «Қайрат»да 47, «Таврия»да 43 ва «Пахтакор»да 42 очко бор.

Қолган командаларнинг ўзаро куч синашуви қуйидагича тугади: СКА (Ростов) — «Эльбрус» — 3:0, «Нистру» — «Помир» — 2:1, «Спартак» (И-Ф) — «Колхозчи» — 3:1, «Шинник» — «Звезда» — 2:2, «Рубин» — «Кузбасс» — 0:0, «Торпедо» — «Терек» — 3:1.

Пахтакорчилар галдаги учрашувларни ўз майдонларида 8 ва 12 октябрда «Нистру» футболчилари ва Ивано-Франковск спартакчилари билан ўтказадилар.

МЕРГАНЛИК

МЕДАЛЛАР ШОДАСИ

Москва яқинида ўн кун давом этган мамлакат чемпионати тошкентлик динамочи Сергей Рибченко учун жуда омадли келди. У мусобақада қатор юксак натижалар кўрсатиб, ҳам шахсий, ҳам команда ҳисобида бир неча медаль билан мукофотланди.

Суратда: С. Рибченко.

«Динамо» спорт жамиятига қарашли Митишчидаги ўқ отиш манзилгоҳига мамлакатимизнинг ман-ман деган мерганлари йиғилган эди. Шунга қарамай, МВ-5 машқида Рибченкога ҳеч ким тенг кела олмади. Бу машқда спортчилар кичик калиберли милтиқда 50 метрдан туриб уч ҳолатда нишонни мўлжалга оладилар. Кўз ўткир, билак кучли бўлиши ана шунда иш беради. Сергей 60 ўқ билан 581 очко урди. Бу билан жаҳон рекордини 2 очкога ўзгартирди. Унинг командадошлари С. Райников, В. Ярошенко ва Б. Полякларнинг натижаси ҳам чакки бўлмади. Динамочилар шу машқда 2276 очко тўплаб, умумий ҳисобда иккинчи ўринга кўтарилдилар. Дарвоқе, шу команда МВ-6 машқида олтин медаль олгани-ю, тик туриб отишда СССР рекорди ўрнатганини, Сергей Рибченко эса иккинчи ҳолат — тиззалаб отишда кучли учликдан жой олганини (392 очко) алоҳида таъкидлаш лозим.

Сергей Рибченко ана шу иккита олтин, битта кумуш ва битта бронза медалдан ташқари командалараро баҳсларда пневматик милтиқда 10 метрдан отишда (ВП-4 машқи) ва ихтиёрий катта калиберли милтиқда 300 метрдан уч ҳолатда отишда (ПВ-6 машқи) бронза, АВ-5 машқида эса (стандарт катта калиберли милтиқда) кумуш медаль олишга муваффақ бўлди.

Р. ҚОСИМОВ.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10— Эрталабки гимнастика. 10.30 — Москва ҳайвонот боғида. 11.00 — Ишбилармон кишилар (кинокомедия). 12.20 — Совет композиторларининг қўшиқлари. 14.55 — Меҳнатинг — иқболинг. 15.55—«Рус сайёҳлари ва тадқиқотчилари»: С. Крашенинников. 16.25 — Концерт. 16.55 — Тарих саҳифалари. 17.25 — Сиз яратган бор. 17.55 — Объектив. 18.25 — Комсомолнинг октябрь вахтаси. 18.35 — Ёшлар ижоди. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Ҳужжатли фильм. 19.25 — Концерт. 19.55 — Инсон ва қонун. 20.25 — Сибирь (бадиий фильм, 1-серия). 22.00 — «Вақт». 22.30 — СССРда ГДР музика маданияти кунларининг очилиш маросими.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — Қум соат (телеспектакль). 12.45 — Кул босган кўр (бадиий фильм). 18.30 — Мультфильм. 18.45—«Камалак» клуби. 19.15 — Кўча ҳаракати хавфсизлиги учун. 19.45 — «Ахборот». 20.00 — Халқаро шарҳловчилар даврасида. 20.30 — Нафосат оламида. 21.00 — «Ахборот». 21.20 — Ота-оналар университети. 21.50 — Ўн минут музика. 22.00 — «Вақт» (Москва). 22.30 — Пахтазор — мардлар майдони. 22.50 — Концерт.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Болалар учун фильм. 19.20 — Осетия афсонаси (бадиий фильм). 20.40 — Тошкент янгиликлари. 20.55 — Ўқув кўрсатуви. 21.35 — Фильм-концерт. 22.00 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Шимолий Осетия АССРда хизмат кўрсатган артист Эмиль КИО раҳбарлигида йирик иллюзион ревю гастроллари (19.30).

Кино

Халқ романи — «МОСКВА» (10, 11.30, 13, 14.30, 16, 18, 19.30, 21), «ҚОЗОҒИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «ДРУЖБА», «НУКУС» (тоқ соатларда), «ЧАЙКА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети коллективи Наманган область телевидение ва радиоэшиттириш комитетининг раиси Д. Ю. Аҳмедовага турмуш ўртоғи

Аббос НОДИРОВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Кўрлар жамияти Марказий правленияси Президиуми, «Бир сафда» — «В одном строю» журнали редакцион коллегияси ҳамда журнал коллективи Ўзбекистон Кўрлар жамияти Марказий правленияси Президиумининг аъзоси, «Бир сафда» — «В одном строю» журналининг бош редактори К. А. Аҳмедовга онаси

Маъқул ЙЎЛДОШЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Президиуми, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг физика-математика фанлари бўлими ва С. В. Стародубцев номидаги Физика-техника институти коллективлари бўлим мудири, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Г. Я. Умаровга рафиқаси

Набира Қосимовна ШАМСИЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Редактор ўринбосари Б. ЮСУПОВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти; № 41 * ТЕЛЕФОНЛАР
Коммутатор — 330249 дан 330258 гача
Эълонлар — 338142.
Р. 03605. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. В. — 233.